

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvniku“
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on applica-
tion.
Address all communications
to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

„Vienybė Lietuvniku“
Išėina kas trečiadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams:
Suvišnytose Valstijose ir
Kanadoje \$2.00
Europoje ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš vir-
šaus. Prenumeratos metas
skaitosi nuo laiko užsirašymo,
ne nuo Naujo Meto.
Apgarsinimų prekių klaus-
kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 22.

Brooklyn, N. Y., 27 d. Gegužio (May) 1908. m.

ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIII.

Gubernatorių rupestis apie Amerikos ateitį.

Idant nepasirodyti nieko neveikiančiais tokiam nelaimingame mete, Amerikos tūvunai sumanė padaryti demonstraciją — gegužio 12 d. sušaukė į Vašingtoną Amerikos gubernatorių ir pavadino ją susivaziavimą „gubernatorių konferencija“. Pribuvusių trisdešimt septynių gubernatorių tarpe matome ir neregimusius mūsų šalies monarchus: milijonierius Kernedžį, Hillą, taip gi ir keletą įžymesnių mūsų krašto vyrų, širdingai tarnaujančių kapitalui, kaip va: Ruzveltą, Brainą, Grejų, Joną Mičelį (buvusį anglekasių prezidentą) ir kitus.

Paroda pilname komplekte. Dabar apie jos tikslą.

Tikslas dviejopas: parodyti save Amerikos visuomenei, kad veikia ir išsiteisint prieš visuomenę, kad neveikia.

Kalbėjo konferencijoje beveik tik du milijonieriai: Kernedži ir Hillas, neskaitant prezidento Ruzvelto. Ruzveltas, kaip visuomet, paskendo pats savo žodžiuose. Jis nurodė gubernatoriams ateinančių Amerikai didelių pavojų — pustijasi miškai, džiūsta upės ir nusiauna agrikultūros dirva. Milijonieriai jam pritarė, gubernatoriai pliauškeno delnais ir dėjavo (!) prieš ateinančių Amerikai „pavojų“.

Nutarta... komisijas, išrinkti komisijas, sutverti komisijas, pavesti komisijoms ištyrinėti kodėl nyksta Amerikos miškai, džiūsta upės ir nuša dirvos. Komisijos savo darbą atliks, išduos atskaitas, kad todėl ir todėl, atspausdins laikraščiuose, žmonės skaitys ir matys, kad nyksta miškai, džiūsta vandenys, nusiplėšia ir nusiplauja į vandenynus žemės derlumas. Skaitys, matys, bet nieko negalės daryti, — nes komisijos neatims iš milijonierių šventvagiško kirvio, naikinančio girias; neprivers nugriauti pabrūkus ir anglių plantuves paupiuose, kurie užgiauja upes; komisijos neatgimdys farmų.

Bet konferencija bus aprašoma, Ruzveltas bus apdainuojamas, kaip naujas ir rupestingas Amerikos Vašingtonas, o gubernatoriams parvažiuojantiems iš konferencijos ilgai liežuviai laikraščiai medum kelia nulies...

Valdžiai tai gerai, gubernatoriams smagu, o milijonieriai — neregimieji Amerikos mo-

narchai — rankas trina iš diaugsmo: tai davėm medegos 80 ms milijonų gyventojų. Tegul kramto, tegu gerisi mūsų valdžios darbštumu, tegu užmiršta krizis smugius, tegu iki tam laikui nubėga aitrūs paminikos vanduo ir tegu liaudis kaip nors nutūstina tavorais užverstas rinkas, kad galėtų mėm atidaryti pabrūkus ir vėl gerovę užžydėtų!..

Gubernatoriai prizada ir ateityje kasmet tokias konferencijas padaryt. Labai galima. Bent per šiuos porą ar trėjetą metų, krizis laikų, reikės pasirodyti visuomenei ir padumti jai akis.

Konferencijos gerai. Ir apie Amerikos nykstančius miškus gerai, kad rupinasi. Bet tai buvo laikas jau seniai apie tai atsiminti, bus laikas da ir toliau.

Kodėl gubernatoriai ir kapitalo atstovai nepasakė žodeliu, nepadavė nė menkiauslo sumanimo, kaip palengvinti išsirišimą klausimų neatidėtinų, klausimų bedarbės, krizio?

Ir tametai matosi Amerikos buržuazijos dvasiškasis baugštumas, nusilpnėjimas bankrotas. Artimiausių žaizdų bijo pasirodyti, kaip veneriškas ligonis, o skundžiasi tomis, kurių dar nėra, kurios da neskauoda ir kurios ne gubernatorių konferencijomis bus Amerikoje išgydytos, bet pilna nacionalizacija (aptautinimu) Amerikos miškų, vandenų ir laukų.

Liaudies universitetai.

Per daugelį šimtmečių mokslo šaltiniai buvo liaudžiai neprieinami. Tie šaltiniai buvo slaptoje laikomi. Juos sergėjo turtingieji pasaulio luomai, tik jie iš tų šaltinių sėmė gerovę. Žmonės žengė pirmyn, nešė kultūrą, plėtė civilizaciją. Bet tuos visus vaissus nusiskindavo keletas. Karaliai, ponai ir kunigija valdė aukso raktą, kuriuomi plačiosios žmonijos laimė buvo užrakinta, kuriuomi tik išrinktuosius prileidavo ragauti apšvietimą.

Taip tęsėsi ilgus tūkstančius metų. Prabėgo žila senovė, milijonus žmonių ji paguldė kapinyuose, nedavusi apšvietim. Atėjo naujovinė gaidynė, pabaigoje Vidurinių Amžių (tarpe 1500-1800 metų). Liaudis prabudo. Pradėjo bombarduoti mokslo tvirtovę, Tos tvirtovės durįs plu-

žo, liaudis įsiveržė vidun ir emė godžiai gerti iš mokslo šaltinio. Išmoko skaityt ir rašyt. Kadangi knygos buvo tik rankomis rašytos, todėl brangios ir liaudžiai neprieinamos — liaudies išminčiai atrado pigų būdą knygas padaryt: išrado spaudomąją abecelę. Mokslas atpigo, atsirado visur spaustuvės.

Bet ir tai da plačioji liaudis nepasiekė mokslo gerumų. Minios vargdienių neturėjo laiko išmukti skaityti, ne gi i mokslus eiti. Tikta dvasiškija pramokindavo praščiokelius paskaityti maldas iš knygų. Toliau net bijodavo jiems leisti mokslą. Biblijas atminėdavo iš praščiokelių rankų, bijodami, kad nepradėtų kamantinėti ne taip, kaip dvasiškija nori. Tokie atsitikimai da visai neseniai buvo Lietuvoje, ir da yra žmonių, kurie pamena draudimą skaityti bibliją... Da ir čia stovėjo sargai prieš mokslo šaltinių... Valdžios ponai nenorėjo, kad vargdieniai apšvietę, kad perskaityt istoriją, kad dažinotų, kaip seniau žmonės gyvenę; nenorėjo, kad prasti žmonės mokėtų geografiją ir žinotų, kur ir kaip kiti žmonės gyvena, kaip jie kovoja už savo gerovę, tai yra visgi prieš ponus.

Pilnas liaudies prabudimas ir veržimasi prieš mokslo, prieš savitarpinio apšvietimo, užgimė pabaigoje 19tojo šimtmečio. Nesulaukdam atsidarant jiems mokyklų, žmonės nusivylė valdžiomis, ponais ir savo dvasiškiomis, pamatę, kad iš jų niekuomet gero nesulauks. Ir pradėjo pati liaudis siekti prieš pažinties medžio.

Kodėl tik dabar, o ne ankščiau žmonės pradėjo trokšti apšvietimo? Užtai, kad jie buvo neatėję iki supratimo dviejų priežasčių: kad mokslas yra galybė ir kad mokslas plėtoja patį žmogų. Amerikos liaudis pirmiausiai pradėjo siekti prieš mokslo dēlto, kad čia užgimė naujovinė kova už buvį arba kapitalizmo augimas. Čia žmogui buvo reikalinga spēka, kita apgalėti ir pačiam galingu bei turtingu pasilikti. O šitoji spēka buvo daugiau moksle, ne gi ginkle. Todėl, greta karių, muštynių, lenktynių, amerikoniškai skubina mokinosi.

Europoje biskų kitokios priežastys žadino liaudį prieš apšvietos. Tėnai tarpe žmonių pradėjo bujoti troškimas kultūros paragaut, žingeidumas dažinot apie svieta, atrasti moksle ir knygoje atsakymus ant gimstančių galvoje klausimų: kas tai yra svietas, kur jis prasideda, kur baigiasi, kur jis eina ir kokis jo likimas? Žmoneliai atidžiai įjėškojo tokių atsakymų religijose. Bet jos neatsakė. Todėl minios puolėsi prieš mokslo, kurs viską išaiskina, užganėdina žmogaus išalkusios dvasios troškimą. Ir todėl, pagaliau, Europos mokslas yra daug rimtesnis filozofijoje, Amerikos — praktikoje... Bet čia ne tame dalykas.

Kada prasti žmonės pasijuto esą skirtinga žmonijoje klėsa, skriausta ir da skriaudžiama, jie ir Europos ir Amerikos apšvietimo eroves emė rupestingai išnaudoti savo laibui. Jie pradėjo savo ateicia rupintis. Jie matė, kad sau išganytojaus nesulauks iš kitų luonių. Pradėjo įjėskoti jojo tarp savęs. Ir atrado — apšvietime.

Svarbiausią rolę proletarių judėjime, visose šaliese lošė taip vadinamas „Liaudies Universitetų Judėjimas“. Mums lietuviams tai reikia žinoti ir ištraukti sau pamokimą. Pas mus tas judėjimas nebuvo žinomas po tikroju vardu, vienok buvo kitoki bāndymai — yra įkurtos ir dabar pas mus lietuvius amerikiečius dvi panašios įstaigos: Lietuvių Socialistų Sąjunga ir Tėvynės Myletojų Draugystė. Tos dvi draugijos yra niekas kitas, kaip atbalsis „Liaudies Universitetų“ judėjimo pas amerikonus, su tulais pridėjimais platesnių aiškinimų apie tautiškumą ir politiką. Rods mėsmokam tikslingai savo tų draugijų išnaudoti, bet tas reiškia ne tą, kad jos negeros, bet tą, kad neturime patyrimo, prasilavinusių vadovų ir mažai tėmijam, ką apšvietę Amerikos ir kitų šalių žmonės toje linkmėje veikia.

Liaudis tėnai sparčiai kija draugijoje ir politiškai, kur yra platinama visašališka kultura: skaityt, rašyt, skaityti, piešt, žaist ir tt. Vadinasi ten, kur visa kultura daroma žmonėms prieinama, arba kaip priimta sakyt: popularizuojama. Tą pastebėjo Anglijos ir Amerikos kultūristai ir prakiluys vyrāi ir moteris pradėjo kurti taip vadinamas kultūros sodybas (settlements). Vienu iš pirmiausių tokių kultūriškų buvo anglas Toynbee Hall (istark: Hool), kurs pradėjo kurti kultūros sodybas Londone, var-

gingiausioje dalyje vadinamoj: „East End“. Įkurėjai minėty sodybų turėjo mintyje apšviesti ne tikta ateivius, kurie buvo laikomi už anglus tamsesniais, bet eiti tarp savuju žmonių, kurių tarpe viešpatavo, viešai nematoma begėdiška tamsybė, kurie jokio supratimo neturi apie žmonijos gyvenimą, nepajista savęs nė mato, ko jie verti; nė mato, kur yra jų laimė, kur išeiga iš tamsybės ir vargų, kas juos laiko toje tamsybėje panėres. O jau apie kultūros saldybę ir apšvietos prakilnumus jie nė menkiausio supratimo neturi. Tiesa, kad jų gyvenimas buvo sunkių aplinkybių suvaržytas. Bet kas gi jiems tas aplinkybes prašalins? Ar gi ne jie patįs? Bet kaip jie prašalins, jeigu nė nemato, kas ant jų dvasios ir kūno deda retėzius?

Ir ot kiltadvasiai jaunikaičiai ir mergaitės pasiūžo eiti į „sodybas“, į nelaimingiausius ir tamsiausių miesto užkaprius, kur darbininkų judėjimui jau buvo gatava medega, tik ją reikėjo surinkti, tik reikėjo sumobilizuoti darbo kareivių armiją, apšvietus ją ir nurodžius josios reikalus. Iš vienos pusės tie kultūrnešiai, gyvendami tarpe vargdienių studijavo jų gyvenimą, rengė medegą socialikai statistikai; iš antros — laisvomis lekeijomis ir įkurimais klėsus jie platinė mokslą ir plėtojo tarpe savo nelaimingų kaimynų visašališką apšvietimą. Bandymai išdave puikiausias pasekmes. Buvo įkurta atskiri kursai vyrams, moterims ir vaikams. Po kultūrnešiu priežiura buvo įkuriami darbininkų klubai, kuriuose atidžiai buvo tėmijama, kad užganėdinti tos apygardės žmonių dvasiškus ir draugijinius reikalus. Truputį vėliau panašios sodybos išdygo kitose Londono daliese, tarpe kitų Passmore Edvardso sodyba.

Iš tų sodybų išėjo liaudies rašėjai, socijologai, organizatoriai, oratoriai, muzikantai, dainiai, artistai ir tt. ir tt.

Šiandien ne vienā iš jų rasime Anglijos socijalistų ir darbo partijos eilėse, net ir parlamente. Sodybų vaikai krūtina iš pamatų Anglijos lordų sostus... (Toliaus bus).

Moteriszkų Darbu Dirbtuves programa.

Norėdami duot progā Lietuvos kaimo mergaitėms išsilavinti ir pramokti amato, kuris duotų kasnį duonos, užmanėme įsteigti „Sviesos“ draugijos moteriszkų darbu dirbtuvę, kurioje bus mokoma:

- I.
1. Skaityti ir rašyti lietuviškai.
2. Aritmetika — 4 veiksmāi.
3. Lietuvos Istorija.
4. Geografija.
5. Apie sveikatos užlaikymā.

II.

Siuvinimas ir kirpimas. Sijonai. Jakutės. Vaikų drapanos. Marškiniai. Antklodės (su vata). Jakės (su vata), ir t. t.

III.

Ranku darbai. Aptavot. Ženklinė kryžiuokais ir išsiuvinė. Megzt vašiuku. Aust juostas lietuviškas. Aptavot ant šilko ir aksomo (bažnyt).

IV.

Virimas ir ukis.

Kiekviena mergaitė turė išsimokyt praktiškai pati priitaisyt ir išvirt po 15 visokių valgių: kaip tai iš mėsos 15, iš zuvų 15, sriubų 15 ir saldumynų 15. Beto, visokias vuoagas, grybus, marinatas ir saldumynus iš vaisių, pyragus ir t. t. Sudymas ir tolimesniam laikui užlaikymas mėsos: kiaulienos, dešrų, kumpių, skilandžių, ir t. t., veršienos kumpių žasienos, jautienos, ir t. t.

Skalbt ir prosavot sausus skalbinius ir krakmolytus. Beto, bus įtaisomi pasikalbėjimai apie mokslą namų ūkio, svaros, ir tt.

V.

Dienos tvarka.

Kelties vasarā ir žiemā 6½ valandā iš ryto, ½ valandos pusryčiams, nuo 7 turi visos mokinės but prieš darbo.

Nuo 7 iki 12 siuvinimas, kirpimas, aptavojimas. Nuo 12 iki 1 pietūs. Nuo 1 iki 3 valandos prieš virimo.

Nuo 3 iki 4 tris sykius savā tėje išguldymas teorijos ūkio vedimo; kitas dienas — mokslas rankų darbu.

Nuo 4 iki 4½ pavakariai. Nuo 4½ iki 6½ siuvinimas ir kirpimas. Nuo 6½ iki 7 vakarienė.

Nuo 7 iki 8 pasivaikščiomas.
Nuo 8 iki 9 1/2 vakariniai kursai.
10 valandą gult į lovą.

VI

Instojant, turi tureti.

Pašportą. Lovą geležinę. Šiaudinį. Pogalvį. Anklodę. Marškinius 6. Rankšluoščius 4. Užvalkalus baltus 4. Paklodes 4. Paklodes antklodei 2. Nosines 6. 3 eiles drapanų. 2 baltų žiurštų.

Prieš įstojant į dirbtuvę, dar turi turėti apžiūrėti, ar neturi džiūvos ir akių ligos. Gyvenimą turės visos viename bute po priežiūra tam tyčia pastatytos mokytojos. Pilnas užlaikymas be mokslo 15 rublių ant mėnesio; kurios panorės turėti užlaikymą iš savęs galės duoti produktų vėrejai; už darbą mokės po 50 kap. ant mėnesio. Mokslo kursas tęsis 1 1/2 metų, mokėstis už mokslą 50 rublių už visą kursą. Pusė mokėsties turi būti įnešta, įstojant į mokslą, a kita pusė — už pusės metų. Pradžią mokslo metų skaitysis gegužės 1 d. Priimamos mokinės nuo 16 metų.

Adresas: Suvalkų gub., Senapilė, „Sviesos“ Valdyba.

Lietuviai studentai.

Ne vienam gal teko išgirsti žodį: „studentai, studentai“... Kaip švelniai jis skamb! Bet da didesnis malonumas apima žmogų kada pamato jau prasilavinusį studentą ir pasišventusį savo brolių apšvietimui, kada jaunas moksleivis ant savo ateičiai neatbodamas karštai šaukia į savo brolius: „Darbininkai viso pasaulio, eikime išvien!“ Mačiau aš Rusijoje, kaip studentas išganymui savo brolių geizdamas plaukė per užtvinius upę; mačiau kaip po augštomis kartuvėmis paka bintas užkimusiu balsu šaukė: „mirštu už laisvę!“ ir merkė ramiai akis, mislydamas, kad tuomi sumazins vargdienio bėdas; mačiau taipgi, kaip jis puolėsi ant nuožmaus krauja gerio, nepaisėdamas, kad pas kutinis daug, daug stipresnis už jį. O! kaip tokie jauni kailčiai augštai yra draugijoje iškilę! Tai tautos milžinai... Ne taip yra su Amerikos studentais, ne taip daro ir lietuviai studentai, revoliucijinės tautos sūnūs... —

Grazi vasaros diena Užėnu į vieną mūsų išgirtųjų universitetų, kur yra kelios dešimtys lietuvių. Taip, yra čionai jų. Bet... —

Pravėriau mokinių duris. Jaunikailčiai mokinasi, — vieni braižioja didelius geometrijos ratus, kiti dirba eksperimentus fizikoje, tretii mitriai analizuoja chemiją... Suziuro į mane. Pažinau lietuvius ir pažino mane. Viens šoko prie manęs: „Kur įsiragaziojai?! Tuoj aš tave...“

Taip gentainiai sveikina gentainį... —
Nesišalink, lietuvi studente nuo vargdienių, kurie tave užaugino, maitino ir dengė. Atmink, iš kokio krašto tu esi. Tu esi iš ten, kur milijonai pergyvena kruviną revoliuciją

už laisvę. O tu, studente, kiek prisidedi prie vargšų laisvės? Kiek tu jiems rašai, kiek tu juos švieti?

Lietuvi, studente! Sergėkis idant tau neprilygtų šitie žodžiai:

Prakeiktis, kurs mokslą įstengs įgauti, Nenor tamsaus brolio apšvesti...
Ten buvo.

Isz „Lietuvos Socialistu Sanjungos“ IV susivaziavimo

Gegužės 10, 11, 12 ir 13 d. atsibuvo Philadelphiaje, „New Academy“ saleje Lietuvių Socialistu Sanjungos metinis susivaziavimas.

Atstovų pribuvo 44, nuo šių kuopų:

Philadelphija, Pa.: A. Sirutis, J. Bičkunas, A. Žagaras, K. Velykis, O. Leonavičiūtė, A. Velykiūtė, A. Bernotas, J. Sturbis, J. Savickas, A. Baltarusaitis.

Scranton, Pa.: F. Živatkauckas.

Pittsburg, Pa.: F. J. Bagočius.

Wilkes-Barre, Pa.: Dr. J. Želvienė.

Newark, N. J.: A. Stanelis.

Philadelphija, Pa.: J. Gai galas, V. Preikštas.

Baltimore, Md.: P. Grinius, P. Glavackas, J. Bulota, J. Denkevičius.

Minersville, Pa.: J. Kavaliauckas.

Brooklyn, N. Y.: V. Račkauckas, J. Šukys, J. Šaltys, J. Grinius.

Shenandoah, Pa.: M. Ka počiūtė, J. Rudiminas, M. V. Krina.

So. Bethlehem, Pa.: P. Berukštis.

Waterbury, Conn.: P. Pricevičiūtė, B. Malinauckas.

Easton, Pa.: J. B. Jusaitis.

Passaic, N. J.: P. Norkus.

Mahanoy, Pa.: J. Merkuševičius, V. Žemaitis, J. Buragas.

New York, N. Y.: A. Purvis, P. Narvydas, M. Račiūtė.

Chester, Pa.: J. Augštakalnis.

Nuo rajonų: M. Olyta, V. Narjaukas, S. Danilevičius, A. Antonov.

Nutarimai.

1. Tuojaus atidarins susivaziavimą pakilo klausimas, ar rajonai turi teisę siųsti savo atstovus, jeigu to rajono kuopos taip gi atsiumčia atstovus Didžiama balsų buvo nutarta, kad rajonai gali siųsti savo atstovus, nes jie atstovauja tas rajono kuopas, kurios nesiunčia savo atstovo.

2. Iš eilės rods dar nebuvo parejęs klausimas apie 13-tos kuopos išbraukimą, vienok kadagi ir 1-ma kuopa dėl to išbraukimo buvo skilusi, — buvo pasidarę dvi kuopos ir dabar prisiejus nuspręsti, kuri iš tų kuopų yra tikra 1-moji kuopa ir kurios delegataus reikia priimti nuo proporcionališko sąnarių skaičiaus, — paimita peržiurinėti 13-tos kuopos incidentą. Tai trukėsi pusantrų dienos. Duota buvo išsišnekėti abiems pusėms: centro sekretoriui P. Dubickui ir jo šalininkams išreikšti motyvus, dėlėi kurių išbraukė, ir 13-tos kuopos atstovams apsiginti.

P. Dubickas nurodinėjo,

kad 13-toje kuopoj buvę koki ten nešvarūs išsitarimai apie Marksą ir apie socializmą; beto dar prirodinėjo, kad ištos kuopos išėjęs koks ten hektagrafuotas atsisaukimas, kuriame esą toki išsireiškimai, kurių nėra liet. socialistų programuose. Ir ant to pasiremėdamas jis tą kuopą išbraukė.

Tryliktoji gi kuopa štai kaip paaiškino: Apie Marksą ir socializmą išsitarimai esą tyčia perkreipti. Niekas panašiai nekalbėjo. Lapelį gi išleides tiktai vienas tos kuopos draugas, ir nieko bendro kuopa tame darbe su juo neturėjusi. Tai buvo „juoko darbas“, — kaip jie paaiškino ir, dade jo... intrigu, nes vienas lietuvis socialistas, iš Pittsburgo tą jų draugą įtraukęs į kokius ten privatiškus susirašinėjimus, nuduodamas, kad ir jis esąs... „anarkistu“ ir tt. Tų susirašinėjimų dalį Pittsburgietis padavęs „Kovai“, kurie ten savo laiku ir buvo apskelbti.

Susivaziavimas, nors paviršium, persitikrino, kad tai buvo gana tamsus, kokių tai dviejų ypatų darbas, kurs įtraukė visą sąjungą, redakciją ir sekretorių į kokį tai nešvarų tinklą ir kur nukentėjo 13 ta kuopa, — nutarė sugražint 13tai kuopai visas Sąjungoje teises, o išbraukimą palaikyti už nelegališką, — nes visas tas darbas ne ant programo, ne konstitucijos pasiremiant padarytas.

3. Potam parėjo ant 1-mos kuopos skilimo. Išsiaiškino, kad didžiama kuopos prieštaravo išbraukimui 13-tos kuopos; užtai mažuma, kuri stovėjo už išbraukimą, atsiskyrė ir pasivadino taip gi 1 ma kuopa. Prie mažumos priklausė ir pats centro sekretorius, P. Dubickas, „Kovos“ redaktorius ir administratorius. Ivyko keista kova tarp 1-mos kuopos dviejų frakcijų. Mažuma turejo galybę, nes jos pusėje buvo organo redaktorius ir „Kovos“ laukai buvo jai atviri; didžiunos mokesčių pradėjo į sąjungos išdą nebepriminėt ir neduot jiems vietos „Kovoje“ atsisaukimams į sąjungą. Jie pradėjo šauktis kitokiu būdu: du sykiu atspausdino kitose spaustuvėse atsisaukimus ir tuos išsiuntinėjo į kuopas. Atsisaukimuose ne visur išdėstė nuosekliai savo reikalus. Vienoje vietoj net prasitarė, kad socialistai privalą ruoštis prie ateinančios Amerikoje ginkluotos revoliucijos. Tas ramiems socialistams nepatiko (nė dėl pačios prasmės, buvo pastebėta, — bet dėlėi įsitikimo ypatoms...). Priskabino prie šito žodžio ir buvo labai karšti ginčai. Tuli net ant tiek toli nuėjo (ir da inteligentai), kad visus simpatizuojančius revoliucijoms, viešai išvadino anarkistais ir patarė išbraukt iš sąjungos...

Apsvarstęs tą, susivaziavimas išnešė šokią rezoliuciją: „Po ilgų debatų atrasta, jog 1-osios kuopos išsiuntinėtiejie atsisaukimai, nors su mūsų programu forma nesutinka, vienok imant į atydą, kad jie buvo rašyti laiku įsikarsčiavimo ir nenormališkos kovos centru, Susivaziavimas nepri-

duoda jiems svarbos ir palieka be pasekmės“.

Pirmoji gi kuopa tapo palikta ant jų valios, su širdingais beveik visų delegatų linkėjimais, kad vėlei susivienytų ir net tam tikra rezoliucija tapo išnešta, kad susivaziavimas pataria 1-mai kuopai susivienyti. Tuomet tarp abiejų frakcijų buvusieje delegatai tam pritare ir žadėjo susitakinti.

(Toliaus bus.)

Kritika ir bibliografija.

Kelione per pėklą. Parašė John Mauritz. Vertė Jonas Ilgaudas.

Šitos knygutės, nedidelio pamfleto, rašėjas papasakoja apie vieną žmogų, kurs sapne atsirado ant Marso, matė ten augštai pakilusi ir išsiplėtojusį idealuose žmonių gyvenimą. Marsiečiai, — taip sapnuoja tas žmogelis, — labai gerai žino apie žemę, bet ją vadina pniekimuoju vardu, taip šlykštum, kaip mūsų senuoliai budavo mėgsta kalbėti apie pragarą, kuriame piktosios dvasios visokias nedorybes perima. Mūsų tas žmogelis, kuris sapnavo beęsąs ant Marso, visai nežinojo, kad žemė yra tokia biauri, nors jau seniai ant jos gyveno. Todėl Marsietis jį nuveda ant žemės ir vedžioja po turtingųjų palocius ir po tedių bakuzėles; po sodus, kur bureliai išlepintų ponaičių bovijasi ir po pabrikus, kur sukumpe, prigulę ant žemės, sunykę varguoliai visą savo amžių praleidžia. Marso gyventojas daro palyginimus tų dviejų žemės gyvenimo srovių ir teisingai pavadiną žemę pėkla, kur žmonės kaip ir kokios piktos dvasios vieni kitus kankina ir dar baidosi sunkesne pėkla.

Knygėlė, žinoma, nemokališka. Bet gana tinkama perskaityti tiems žmonėms, kurie da iki šiolai maitinosi „Saule“, „Maluninkais“, „Už keiktomis mergoms su barzda“ ir „Orakulais.“ Išversta neblogai, jeigu neminėti trupančiojo stiliaus, kur vietoje sąjungo jimo: „ir“, pasikakina skirsneliais. Paveizdan jis rašo: „galima tiktai vienatiniu būdu „keliu“; „gėrėjaisi maž tynu, reginiu.“ Prieš paskutinis žodis čionai butinai reikalauja, arba numest jį, tą žodį, arba prijungti jį prie sakinio su sąjunga „ir.“ Yra tai kieno pamedžiojimas, bet labai nenusisekęs, nes mūsų rasliavos nė gyvos žmonių kalbos nepriimtas.

Kritikas.

LAIŠKAI I REDAKCIJĄ.

Gerbiamoji redakcija! Malonėkite nepasigailėti kumpelio Jūsų laikraštyje atsisaukimui į A. Petrąitį, Olivet College, Mich.

Malonus Tamista!

Sulyg Jūs pranešimą „Vien. Liet.“ 17 N. aš atsisaukiau pas Jus du kartų, ir negavau jokio nuo Jus atsakymo. Iš karto maniau, kad mano laišškai kur nusideda, bet toliaus dažinojau, kad ir kitos

ypatos, kuriuos kreipėsi prie Tamistos, tosios mokyklos reikaluose, ir jos nieko nesulaukė. Todėl atsisaukiu per laikraštį ir tikrai draugiškai meldžiu suteikti man apie tą mokyklą informaciją, — laišku arba laikraštyje.

Su pagarba:

K. Šeštokas

Riverside str.

Waterbury, Conn.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

New Haven, Conn. Vietinė TMD. kuopa, savo susirinkime svarstydamą draugijos reikalus, radome naudingą ir praktišką išleisti Dr. V. Kudirkos raštus; taigi patariam išrinkti tam tikrą komitetą rinkimui tam aukų, ir mes nuo paremimo medžiagiškai neatsisakom.

Kuopos varde, A. Raižis.

New Britan, Conn. 27 kuopa TMD. savo susirinkime svarstė ir padarė sekančius nutarimus:

1. Patariame paaukauti iš TMD. išdo \$100 išleidimui Dr. Kudirkos raštų.

2. Patariam ir reikalaujam nuo Literatūros Komiteto, kad pasirupintų daugiau išleisti knygelių, idant tokiu būdu greičiau būtų galima pastumėti pirmyn mūsų brolių apšvietimą ir paukvatinti juos prie vienijimosi į bendrą kulturišką darbą.

3. Mus kuopa reikalauja, kad Centro Komitetas labiau užsiimtų agitacija ir gvildinimu TMD. reikalų.

4. Mus kuopa prašo visų delegatų, kurie bus ant 23 SLA. seimo, Scrantone, Pa. kad nepamirštų jautriai pasirupinti ir TMD. reikalais, kad šviesos darbą, kurį ši draugija užsidavusi turi.

27 kuopos raštininkas,

M. J. Čeponis.

Baltimore, M. D. Draugai baltimoriečiai! Su šiais pora žodžių aš atsisaukiu prie jūsų, prikvieždamas nusikratyti snaudulį ir imtis už darbo atgaivinti pasilpusią vietinę TMD. kuopelę. Draugai, juk iš jūsų nevienas dar pamenat, kaip išsiūlgdavote išebancios naujos knygelės, kaip godžiai skaitydavot jąją gavę, kaip ne vienam mūsų broliui keletas vakarų liko neaplankyta smuklė beskaitant TMD. išleistą knygelę arba lankanties ant kuopos susirinkimų. Daugelis kazyrų lošų nebeatsibuvo, daugelis sykių likdavo nepasigerta, daugelis mielų valandų pasiliko šeimynoje ir dolerių kišenėje — dėlėi vienos — kitos menkutės knygelės. O kiek proto, kiek prakiltumo žmogus įgauna beskaitydamas!

Todėl sukruškim, baltimoriečiai, savo kuopelę atgaivinti. Sukruškim visą TMD-ę pečiiais suremt ir pastatyt ją ant josios pirmojo prakiltaus kelio nuo kurio pirmiaus tai dėlei revoliucijos rėmimo, tai dėlei viršininkų apsilėidimo buvo nuslydusi.

Tegyvuoją apšvieta ir susipratimas! Tegyvuoją Tėv. Myl. Draugystę ir kultūrą! Tėvynės Mylėtojas.

Tėvynės Mylėtojas.

Tėvynės Mylėtojas.

Tėvynės Mylėtojas.

Tėvynės Mylėtojas.

Tėvynės Mylėtojas.

Tėvynės Mylėtojas.

Tėvynės Mylėtojas.

Tėvynės Mylėtojas.

Seniai jau pradėjo vaiflėti neti gandas, jog š tame mieste bus žydų skerdynės. Aštuoniolika tukstančių žmonių buvo prislėgti baimės.

Nuogandžios žinios siubavo apie pasibaistinus išmušimus žydų aplinkiniuose miestuose. Aiškiai nieka smulkmenų nežinojo, nes į miestą beveik niekas nebeatvažiuodavo, laikraščiai suvėluodavo, ir negalima buvo suprasti, kas šitas baisias žinias atnešdavo ir platinėdavo. Bet jos plėtojosi, spietėsi; buvo grėsiandios, nuožmios, pasibaistėtinios; jos šliauzė tarpe gyventojų, kaip debesis nuodingųjų gyvačių ir viską savimi apdengė, viską marino.

Švystelėjo Rusijoje spalio septyniolika... Prabėgo manifestas, pažadai, revoliucijos nutildymai... Viskas prabėgo, tik liko kerštas ant žydų... už revoliucijos išsiveržimus... Liko baisi teisybė, kuri miniose gimde drebjimą lankiant myrio.

Rusijoje yra „ruozas“, už kurio nevalia žydams apsigyventi. Dabar to „ruozo“ pakraščiu patvino pagromai, jie toli prasimušė jau už „ruozo“ ir paskandino visą kraštą. Ir kur dar šitos raudonos vilnys nedaejo, jos daeis šiandien rytoj, — butinai daeis, atneš myrį, audras, siutimą palaidos minios... —

Suspausti baimės žmonės liudnai mąstė apie savę ir savo artimus, — apie nežinomus, bet artimus nelaimėje, kačioje ir mirtyje Jie mąstė apie visą žydų tautą, apie visus šešius milijonus pasmerktųjų išmušimui. Ar kreipiasi į pietus, ar į šiaurę, į rytus ar į auleleidį, — visur už daugelio desėtkų varstų, už šimtų varstų, ten kloksio miestai, miesteliai, gelžkelio stotys, o juose gyvena tiejė, nežinomi artimai, visuomet nuo savo gimimo iki paskutinės minutės nelaimingi, spaudžiami, persekiojami. Ir visur dabar juos muša ir naikina, visur dabar girdiesi jų verkimai ir dėjavimai... Jeigu jų kiekvienas sudėjavimas būtų lašu, o šaukimas rasele, tai paskėstu juose visa žemė...

Ir tie žmonės žinojo, kad nėra jiems išieigos, nėra pagalbos; visi pirmesni žveriškumai buvo nieku sulyginant su tuom, kas dar prisiartina. Eina kruvinos bangos. Neapkęsdami savo silpnumo, bėgo žmonės pas valdžias, prašė apgynimo... —

Ir valdžios iš jų pasijuokė, da labiau pagrumojo, liepė tytelė, prisakė nesigint... —

Grižo pas žmones pasiuntiniai ir nedrįso pilnai perduot žmonėms tą, ką jie matė ir girdėjo. Baisėnius žodžius jie visai užtylejo, savo širdyje paslepe, ir šitų žodžių nagai draskė širdį, o ilgus pagrumojimų tiltis įsileido dušiona ir tenai pasiliko... Vienokiai liudis, pamažu, dasizinojo visą teisybę iki galo, ir tuomet visų akise pasirodė artimos bėpnotystės šešėliai. Dabar jau vi-

*) „Kraujo patvynys“ D. Aizman.

siems, net ir ramiausiems žmonėms tapo aišku, kad ateina kas toks labai bloga, kurio išvengti jau negalima. Ir nors žinojo, kad nuo to bausis negalima pasislėpti, vienok slėpėsi, kavojo. Po miestą pasidarė keistas ir padukęs begiojimas. Kas galėjo skubinau krovė savo šiokių-tokių daiktus, tankiai pačius nereikalavimusius, o paliko brangesnius, ir lėkė ant vakzalų. Jau žinojo, kad mušą juos ir aut vakzalų, ant gelželio stočių, muša vagonuose ir miestuose palei visą „ruožą“, — ir visgi bėgo ant vakzalų. Vieni iš priemiesčių bėgo į miesto vidurkį, o kiti iš miesto nešinosi į priemiesčius. Ir jeigu jau visai nebuvo kur bėgti, tai pametė savo namus, ejo pas kaimynus, tuom tarpu kaimynai, pametę savo kampelį bėgo sumišę šalin, — jieškodami kitur prieglaudą. Be plono, be mišlies, be vilties bėgiojo ir mėtėsi, nežinodami kur dingt; bėgiojo, tartum patsai begiojimas palengvintų nuogandą. Ir taip plačiai išsiliejo tas reikalingumas bėgioti, kad patį ramieji žmonės, patį rimtieji, nors kažkaip save drąsino ir stiprinosi, vienok matydami kaip kiti bėga, kaip visi bėga, ir jie pagavo tokią baimę, kad emė metytis, šaukti ir dejuoti... Bėgo. Kavojo. Bet visur buvo baimė, visur bausis. Viskas buvo pavojinga, visur pavojus. Užsiglandė daržinėje — baisi buvo josios tamsybė, ir baisi šviesa kuri per plyšius veržėsi. Kavojo sklepe — baisi buvo jojo tyluma, ir bausis buvo gaudimas, kūr ant gatvių girdejojosi. Užkopė pastogėna — ir bausis buvo tenai pasilikti, nes aiškiai matėsi į tenai, kaip svaido žmones iš pastogių, paleidžia juos žemyn galva ant akmenų, ant kirvių, ant kruvinių gelžgalių... Visur pavojus, viskas pavojinga. Apatiniuose gyvenimuose pavojinga dėlto, kad čionai pirmiausiai išlauš mušė ninkai, viršutinuose da pavojingiau, nes išbėgti negalima. Dieną pavojus, nes šviesi ir viskas matosi; naktį pavojus, nes tamsu ir nieko nesimato. Pavojus pasilikti tuose namuose, kur žydai gyvena nes čionai isigriana mušė ninkai, abazas, pavojus ir tuose namuose, kur rusai gyvena, nes čionai patį su sidai tave papjaus. Kaip visur yra oras, kaip palūtėse vanduo pripildo visus kelius praspokių, taip ir dabar visur išsiplatino baimė, bangum tapo kiekvienas dalykas, kiekvienas mišlis, kiekvienas pakrutėjimas ir garsas. Kur tik pažvelgsi — visur baimė. Visi daiktai tapo svetimais ir priešingais. Kiekvienu daiktu galima suduoti ir į kiekvieną daiktą galima suduoti. Ir su lempa gali perskelti galvą, ir į spintą gali mušti tave galvą. Nu balkonų gali numesti ir sklepe gali užsmagti... Ką gali žiūrėti, kuom, kaip ir kokioje vietoje tave sukolicės ir su kuomi tave apdengs mirtinomis žaidomis? Gali but taisy pačiais penėtojais inagiis žirklemis ar yla, su kuriais per daugelį metų pelnįjai sauduos kšnėlį? O gal lietsar-

giu išbadys akis? Gali but tavo pirmaginio mažiuko marškinėliais užverš tavo gerklę! Gal po tavo duktere mergaite pasimes ant aslos tavo šventą taliesą (žydų poterių maršką), kuomet pradės ją žaginti? Viskas buvo pavojinga, visur bausis. Baisu buvo vaikščioti ir judėti, nes atkreipsi ant savęs prieš otydą. Baisu kiutoti, nes tuomet rodysis, jog tyčia pasiduodi. Baisu buti be ginklo, nes su juomi visgi keltiną priešą atsiginsi ar pabaidysi. Baisu ir ginklą turėti, nes neprats jo gerai nesuvaldysi, jį atims užmušėjas ir tavo paties ginklu atims tau gyvastį... Ir įglaudė kišenėje kokį nors peilį, revolverį arba gyrė, žmonės virpėdami čiupinėjo ginklą, nežinodami, ar tai yra draugas ir apgynėjas, saldus nusiminimo atkeršytojas, ar gal pardavikas žmogūdys... Godžiai norėjo užlaikyti peilį, kaip paskutinę pagelbą, vėnatinę viltį, ir vėlei kankino aštri mintis kad jį reikia tuoj išmesti, numesti jį kuotoliausiai... Tyliai sėdėjo žmonės ir kankinami gyvo fakto, jieškojo pagelbos svajonėse. Otmislina, jeigu butų dubeltavos lubos! Sau palindai į tušią juodumą, tarplubūn, ten perlauktum, iki po namus daužysis ir plės... Arba ot jeigu ten, gale kiemo atsivertų marios ir ant jų pasirodytų svetimas laivas! Sėdai sau ant laivo, atsiyrei nuo krašto ir pabaigta baimė! Bet svajonės greitai išsisklaidė, lengviau dūmų, ir pasiliko da labiau kankinanti tikrybė... Visur jautėsi pasalumas ir išdavimai; ir tolimi, neužeimi kampeliai, kuriuose jieškojo pagelbos, staiga vaidinosi piktais žabangais. Stai darže, tarpe krumokšlių, duobė. Galten pasislėpt? Bet kažka ar ne tenai visu pirmu mušiniškai įpuls? Juk jie žino kad jeigu namai tušti, tai reiskia gyventojai išsislapstė po sklepus, po užkabarjus. Ir gal pralėnė namus pirmučiausiai ir puls apjieskoti daržines ir užkabarjus, tenai visus ir išmuš... Bėgt! Bet kur? Neišpasakomoje baimėje ei na minutą po minutai. Pasilikt, bėgt. Bėgt, pasilikt... Gelbėtis ar prazut... Abejojių užkankintas, baimės draskomas, artimas prie sumisimo žmogus staiga pakyla iš vietos, ir nepaprastais stryksniais peršoka kiemą, bėga, mėtosi, nusimima sukasi ant vietos, girdėdamas pradziugusios mirties krykštimą, ir vėlei lekia atgal, į pavojingą vietą, iš kur pirmiaus buvo bebėgas, lekia tenai jieškodamas atvangos... Ir vėlei nutilė sėdi, prisilėgti tylosos skala, ir tylėjė me vaidentuvė darbuojasi su pasitutusiu veiklumu, piešiant bausius paveikulus, kankina ir padrebina. Ar sušlamės vė jo pakelta popierėle, ar su čiuzės pastogėje bėgančios katės pėdos, viskas padrebina, pati širdis, šimtą dešimtų sykių per minutą taksendama, j

pati baugino žmogų, šnabzdėjo jam apie ateinančią nelaimę ir prazutį. Stai kas sušneko, ir vienį apmirė, kiti apalpo, tretiems plyšo iš baimės širdis. Girdis pakrikę vaıtėjimai, dejavimai, kurti klejojimai, gargaliuojantis kriokimas mirštančio, tamsus, šaltas... Ir ant to garso atsiliepią kitas balsas, — pilnas liepią kitas, taip jau pilnas mirtinos agonijos ir gestantis. Ir vėl nutruksta... Ir vėl ty la. Ir vėl girdisi popierėlės šlamėjimas ir minkšti katės žingsniai viršumi stogo ir smogiai gatavos ant amžių nutilti širdies... Ir vėl stojasi akise bausis kruvini pagromo pranašai!... Tai da tik pradžia pagromo... V-tis.

Kodel tu dar nelaisvas!...

(Fantazija). Aš laisvas... Taip ir vėlsykį laisvas. Buvau bežengias slidžiu, slidžiu ledu. Slydau ir puoliau... Tik ne visai parkritau... Atsirėmiau ranka... rymojau ir giliai svarščiau. Ilgai rymojau... Ir tu pradėjai pančioti mano sielą. Rakiniai ją prie savo nobos. Traukei ją į savo dvilypinį kalėjimą... Šviesų, kaip gegužės dienos, ir tamsų — kaip spalio naktis, kalėjimą. Pradėjai dengti savo čyru mano giedrų ir mėlyną dangų. Norėjai, kad aš jo nebematyčiau. Taip, taip... Tai to tiktai norėjai. Pradėjai skambinti mano kanklių stygas. Bet aš tavo gaidų nesupratu. Emei dainuoti man savo dainas, bet jų žodžiai man buvo negirdėti, nežinomi; juose buvo stoka gyvybės, grožis ir grakštumo. Aš negalėjau tavo dainoms pritarti. Tu norėjai ant mano dvasios uždėti savo narvę, norėjai kad aš patsai nebematyčiau savo idealų... Norėjai ją pavergti ir nusilpninti. Aš tą su laiku patėmijau ir nelaviau... Tam pasipriešinau. Norėjai užgesinti mano žiburį, o jo vietoje užiebtį savajį. Jan, jau emė mano žiburis gėsti, o tavo šviesti. Ir aš pavėlgiau ant jo. Žvelgiau ir gėrejaisi, džiaugiaus... Džiaugiaus, kaip daigelis iškiesęs galvutę iš po sloginančios velenos, iš po ledo. Tiktai neilgai tvėrė... Tavo žiburio šviesa buvo nuoga ir mano akis kreipėsi į kitą pusę, šalin nuo jo, nes negalėjau dar žiūrėti, neprats būvu. Sykiu su džiaugsmu tu atgabėnai duriančias pajuntas, kurios privertė suraukti kakta... Veidą apipylei šiurpio prakaitu. Taipgi įpylei į mano sielą taurę įvairių mąsčių... kute nančių, virkdinančių, dilginančių, džiuginančių ir pykdančių mąsčių... Tai buvo mąstis, kurios pakelia lengvai į

angštį ir sunkiai vėl nustumia į karcia šaltą gėlmę. Tu emei dengti ant mano sietyno savo tamsią ukanos gunią... Aš jau nebemačiau žiburelio, jis emė slūkti iš mano apyregės... Jis butų jau nusileidęs į tavo padanges... Užtikrinu, jis butų visai nete kes šviesos. Tu buvai mano lyglaikiniu sfinksu, nesuprantama esybe, ir aš atsidėjęs žvelgiau į tavę; žvelgiau plačiai, su išplėstoms akimis... Ir pajutau, kad virstu į Mumiją, į negyvų lavonų sakrovą... Tu buvai tapusi mano Parnasu, daugišku gyvenimur dainuotojams. Manò sparnuotasis Pegazas, mano dvasios sparnuotasis žirgas jau bandė lekti pas Tave... Bet patėmijęs, jog Tu suriši žmogaus dvasios sparnus ir taikaisi užmegzti mazgą, jis papurtė savo karčius, suprunkštė, patrypė ir apsisukęs, kaip vėsus palekė atgal. Tu buvai susitarusi su Liva, — naikinimo dievaite, nudėti mano Apollo, — mano grožybės ir puikės dievaitį; bet Ne meza, — keršto dievaite patyrė judviejų suokalbį ir pastojoms kelių... Ir paleista iš svaidoko, įsų suokalbio vilyčia nuskrido pro šalį — nepataikė... Cha, cha, cha... Nepataikė... Kaip išalkusis elnis, aš gėriau iš tavo sraunaus upelio... Upelio, kurio dugnas pilnas buvo purvų ir išmetų. Šmėkštelejo šešelis ir lengvai, vikriai nušokavau, kaip pabaidyta stirna, šalin, į žalias lankas... Tu kaip vanagas buvai mane pasigavusi ir lėtai leidai į mano dvasią savo nagas... Aš pajutau skausmą, pasipurčiau į visų pastangų, ištrukau... uuskridau ir pasislėpiau. Mano žirgai buvo priušti arti tavo pilies, prie stupo. Mane patį vedėisi į pilį. Bet aš patėmijau Tavo pilije vaideniančius šešelius... Ir pabėgau, o atrišęs savo žirgus susukau: „Šalin žirgai, šalin!... J dau sas, į dausas“... Cha, cha, cha, cha, cha, cha, cha!!! Skrskite mano juokai... mano žirgai... Lėkite, kaip kulka... Nesustokit, perliskite girias ir skrskite su vėjais ir sykiu su jais skambėkite mano juokai... mano žirgai. Aš laisvas... Kaip lakštingalės garsus aidas, vakaro giesmės, ir jų, ir jų mano juokai, žirgai skambekite. Kaip rasotas pavasario ryttas, kaip mirgantys ant žolynų perlai, jų mirgėkite. Kaip žaibas perskėlė tamsą ir kaip griausmas mano juokai man atkartokite: Aš laisvas... Aš laisvas... Noriu — einu; nenoriu — sėdžiu, arba guliu... Aš laisvas... Noriu gyvybės, lempą žibinu; nenoriu — sukuliu ją... Viskas priklausò mano norui: Ne! neviskas: Kada mano idealai neša mane ant savo milžiniškų sparnų, į šviestas plačias dangsas, aš nesipriešinu. Kada jie

veda mane į stebuklingas žėrinčias pilies, aš džianguosi ir su atsėdavimu einu. Kada jie mane kelia savo valtyje per melsvą plačią, permatomą jūrą — gamtą garbinu... Bet kada jie pradeda tyčiotis iš manęs, veda mane į dvokiantį tamsų urvą ir tempia į pilną purvą, kur žmogus žmogų paskerdžia, aš purtau galvą, kaip tyrų neprijaukintą lakunas, pažiuriu baltomis ir spiriu... Aš nesiduodu nelaisvei. Aš laisvas! O tu?... Merkulis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Į Peterburgą pradėjo eiti graudūs šauksmai Persijos šacho, kad pasitvėtie Rusijos kareiviai, kuriuos da neperseniai pats šachas kvietė kurdus malšyti. Rusijos kareiviai ne vien kurdų nenumalšą, bet sukelia prieš save ir jos kvietusią valdžią visus persus; mat kazokai ir talkon nuėję elgiasi kaip namie: gyventojus apgvia, pripilka kančiais pasipriešinusius, da ne vieną ir mergaitę pasigauna, paskui užbaigia savo karzygę padėginu kaimų. Jeigu caro valdžią kazokų neatšauks, tai šachas žada talkininkus išvėt su pagelba savo štiku. Dumos atstovams įgriso nuobodūs svarstymai valstybės reikalų, todėl pradėjo vienį apie kitas „svarstyti“, — aiškiai išsireiskiant, koliotis. Pradžią užmegzė garsi juo dašimčių dirvos druska — Puriskėvičius. Jis iškoliojo kadėtų vadą prof. Miliukovą. Šito draugai norėjo Puriskėvičiui atsakyti, bet spalinių vadvas Gučkov įsikisė į tarpą, užglostydamas išsiskikimą juodašimčių, o padrausdamas kadėtus, kad jie nenorį dumeje darbuotis, tik ją ardyti. Užtai Miliukovas pavadinò Gučkovą melagium, o už tai šis paskutinis aną pirmąjį iššaukė ant dueltias (dvikavos). Laikraščiai plačiai apie tą išbėgnijò, dumeje dabar tiek ir darbo, kad spalinių su kadėtiais taikina savo supykusius vadvos. O valstybės reikalus sprendžia ministeriai, juokdamies iš besipašančių spalinių su kadėtiais už savo vadvos, kuriuos juodašimčiai supiude. Burokrat jos ratelio išdygo nauji plenai, kurie bene buvo pasėti iš paties caro kañcelerijos. Dalykas lytišį Finlandiją, kurią manoma prijungti prie Rusijos ir jos senatą perkelti į dumą. Ministerių pirmminikas Stolypin tokią misį viešai dumoje patvirtino, kad esą sumanyti koki ten nauji įstatymai Finlandijai; nors ir pridurė, kad jie finų autonomijai neužkenksią, tik būsą išleisti suvaržymai finų revoliucijinio proletarijato, vienok matosi, kad ant tos narsios valstybės galvos jau kybo despoto kardas. Finai, kurie išrinko sau pavyzdینگiausį visame svietni parlamentą, neduoda ramumo politiškių plėšikų lizdai Peterburge.

IŠ AMERIKOS

Jaunuomenė žudos. Chicagos statistikos biūras atžymi tą rustų faktą, kad Amerikos didesniuose miestuose didinasi vaikiukų ir mergaičių sužadudystė. Suvestosė skaitlinėse nuo 37 didmiesčių, kuriuose yra nemažiau 100,000 gyventojų, randama, kad nuo 1900 iki 1907 m. jaunuomenės nusižudymai užaugo ant 10 nuošimčių. Žudosi daugiasiai nuo 10 iki 19 metų. Statistai sako: „Tur but yra kas nors blogai Amerikos gyvenime, jeigu toks pasibaisėtinas skaičius mūsų krašto žiedų darosi gal“. Doktorai jiems atsako: „Niekas kitas, kaip skubotas Amerikos gyvenimas paskutiniiais laikais“. Kitaip pasakius: niekas kitas, kaip kapitalizmo evoliucija. Strefkas ir dinamitas. Clevelande, Ohio, iškilo smurta kova tarpe tramvajų darbininkų su kompanija, kurios vyriausia galva dabar paliko reformatorius, miesto majoras Johnson. Reformatorius iskovojo nuo kompanijos kad vežiotų žmones po 3 centus bet už tai nepakėlė darbininkams algų. Tie susireikavo. Eina kova su streiklaūziais. Vieną streiklaūzi, motormaną tik nenuliniūavo, užtai kad nemokėdamas vesti karų pervaziavo lenko Valkinskio mergaitę — galvą nupiove tramvajaus ratai. Po tam miestionys ir streikieriai pradėjo draskyti tramvajus su dinamitais. Keturius jau sudegino. Policija ir milicija streikierius muša ir areštuoja. Penki metai kalėjimam už plojimą anarkistui. San Francisko, Cal. karo teismas pasmerkė kareivį Burvaldą, iš inžinerių korpuso, penkiems metams kalėjimo už tai, kad pribuvus į San Francisko garsiai anarkistų agitorkai Emma Goldman, minėtas inžinierius lankėsi ant jos prakalbų plojo delnais ir paspaudė jai ranką. Gubernatoriai rupinasi apie dorą. Kitoje vietoj paminėtas, Amerikos gubernatorių susivaziavimas Vasingtone, išdirbo projektą, kaip sutvarkyti vyro su motere vedybas ir persiskyrimus. Mat dabar beveik kiekvienoje valstijoje kitokios yra tiesos: kur vienoje vyras su savo motere yra legališkaiai jau persiskyręs ir gali vestis su kita motere, tai kitoje valstijoje jį tuojau gali suimti už tą ir apskust už dvipatybę, nes ten mat persiskyrimai būna arba visai nepripažinti arba būna surišti su kitokiomis formulis. Amerikos tėvai mato tame netik legaliskas paines, bet ir doros nupnolimą. Todėl stengiasi padėt tam galą. Iš lietuvizkų dirvu Amerikoje. Chicago, Ill. Gegužio 17 d. atsibuvo pasilinksminimo vakarelis, surėngtas 4-tos LSS. kuopos. Vakaru buvo pagamintas didelis programos, daugiausiai buvo dainų. Choras 4-tos LSS. kuopos dainavo: „Ant barikadų“ sutaisytą A.

Jakaičio „Saulėlė tek, C. M. Veberio, „Marselietė“ ir „Tu esi kaip kvietkelis“ V. Shepsy. Tas dainas vedė A. Jakaitis; ant programo buvo ir 81-mos kuopos choras, bet dėl kokių-tai priežasčių jis nedainavo; dainos vidutiniai nusisekė. Paskiaus atlošta dramutė „Pirmieji Žingsniai“; dramos turinys paimtas iš deščių revoliucijos laikuose Lietuvoje ir gana savyje originališkas bei agitatyviškas. Trumpai pasakant perstato Lietuvos varginogo kampašino gyvenimą dvare; dėlei dvarponio žiaurumo iškilja jo dvare darbininkų streikas; ponas nenori su darbininkais taikintis, bet šaukia si prie valdžios, kuri atsišaukia kazokus, bet tie... patį poną išplaka ir išrubavoja! Epizodas taip aiškiai nupieštas, kad žiūrintį perstatymą, užmiršti, kad teatre tą matai, bet rodosi, kad esi Lietuvoje ir tenai reališkai matai tą viską; tas veiklas visiems patiko, galima spresti iš triukšmingo rankų plojimo perstatant. Pats lošimas buvo nepuikiausias; bet reikia atminti, kad patį darbininkai tą viską atliko, o ne koki artistai. Reikia da džiaugtis, kad yra nors geri norai tuom užsiminti. Turiu priminti, kad ta drama dar tebėra rankraštyje ir būtų labai geistina, kad autorius pasistengtų ją atspausdinti, vien dėlto, kad ji yra labai tinkama ir lengva lošimui tarpe lietuvių, neturint mums gerai išsilavinusių artistų. Ant vakaro nedaug žmonių prisirinko, bet tur but nuostolio nebus. Įžangos tikietai buvo nuo \$1.00 iki 25 c.

Chicagojietis, III.

Meriden, Conn. Peržiūrė jus laikraščius atrandi tik vienus nusiskundimus ant durbojančios bedarbės. Tas patis ir pas mus. Bedarbių netruksta; jeigu kurie ir dirba tai vos tik gali save apginti nuo bado. O brangumas gyvenimo produktų—neišpasakytas, nors jie mums vargšams ir užlaikymui mūsų šeimynų yra labai reikalingi. Dar to negana, kad bedarbė žmones prislėgė. Da čia nauji mokesčiai išdygo, kurie pirmiausia buvo nesigirdėtis; uždėjo mokesčius ukėms (citizens) po \$2.00, o neesant jais—po \$1.00. Kas juos uždėjo? Na gi vietinė valdžia. Ir už tokį pasielgimą republikonai ant demokratų ugnia spiauna, kad iš demokratų tapo įslinktas miesto majoras. Bet arčiau prisiziūrėjus, tai tik vyliai: abidvi tos partijos lygią mums neša naudą. Labai yra reikalingi tavo ir mano, darbininke, doleriai, kurių mes ten suėsim tukstančius užlaikymui kaip pitalizmo apgyne. Kada mes partikalausim savo tiesų, išeisim ant streiko ar ant demonstracijos, tai už tuos mūsų dolerius bus sukurtintos poliemonų lazdos ir švino kulkos.

Iš vietinių lietuvių gyvenimo irgi nėra ką gero pranešti; nors mūsų tautiečiams nepatin ka papeikiami straipsniai bet pagyrimų ligiol dar negalima surast, nes darbininkų labai nieko neveikia. Yra čia kuo pelė LSS. iš kelių narių, kurie

perėitą metą gana darbuosi, rengė prakalbas, šaukė rištis į vienintėlį darbininkų ryšį—socialistų sąjungą. Bet mus tautiečiams rodėsi viskas atbulai. Bedarbei užstojus keli nariai minėtos kuopos persikėlė į kitus miestus jieškodami pragyvenimo; į tą tarpą vietiniai laikraščiai pareikalavo kad jei kas žino kur „anarkistus“, ar socialistus, kur jie laiko susirinkimus, duotų žinią policijai. Mat čia laikraščiai da ant tiek gudrus, kad neatskiria anarkisto nuo socialisto. Tai mūsų tautiečiai patėmiję iš angliško laikraščio, išsikirpo tą sklypelį ir atsinešė ant mėnesinio susirinkimo Gedimino draugystės keldami riksmą, kad čia esą reikalauja išduot minėtus draugus. Tuojau buvo už klausta draugų: ar išduot tuos savo draugus, kurie lygiai veikia draugystės ir visuomenės labui? Ant to, vienai at sakė, kad: „nepaduosim“, kiti taip gi nutilo....

Dar nors trumpai paminėsiu atsibuvusį viešą susirinkimą su prakalbomis, balandžio 5 d. Šv. Kazio draugystė, atlaikiusi sava susirinkimą, užleido narius, kurie buvo pasikvietę kalbėtoją klišbo sudrutinimui,—kuris jau 4 ri metai kaip miegojo. Vyrų buvo susirinkę į 30. Iš karto klausimai prasidėjo, kas link parkvietimo kunigo atlikimui velykinės. Tautiečiai svarstydami pereinamojo meto pasielgimą kunigo J. Zebrio, atrado kad buvo nepraktiškas jo pasielgimas kad velykinę išklausės, pinigų susirinko ir į kišenių susidėjo; išvažiavo, neapmokėdams ne už bažnyčių vokiečiams. Čia krypo svarstymas, kad kviesti kunigą iš Waterburio, kuriam atvažiūot ant stritkario tekaštuoja 30 centų. Bet pasirodė, kad tas be 25 dolerių nevažiuoja. Atmetę tą planą vėl grįžo prie savo paprasčiausio Zebrio: esą jam kiek loska bus, tai tiek mes paskirsim; tik išsirinkim ko mitę rinkimui tam tikslui aukų. Nutarta aukų surinkti 50 dol. ir sekančiai jas jau paskyrė: 10 dol. kun. Zebriui, 5 dol. už italų bažnyčių, o likusią dalį ant mišų ir ant ateity ketinamos statyt bažnyčios....

Prakalbose kalbėjo iš New Britain, Conn. M. Čeponis; perskaitė naujas tiesas kas link gavimo ir išsiemimo pilietiškių popierių, aiškino partijų skirtumus, nurodė kad „visos esą lygios“!...Esą, ir darbininkų partija žada mums aukso kalnus duot, bet tik žadėjimu tas atlieka. Čia kalbėtojas uži rapartavo tiek toli, kad užmiršo teisybę: darbininkų partija nežada duot, tik parodo kaip pasiimt; nes mes patįs ligvaliai pasidirbam, tik nemokam pasiimt. Prakalbos užsibaigė su šauksmu: „rašykites prie mūsų draugystės, rašykites prie mūsų klišbo“!...

Laisvas.

Brooklyn, N. Y. Priminimas. Rašan, kadangi tai ver ta žinoti. O kad „Progreso Raktelis“ laiko savo susirinkimus kas paskutinį mėnesio nedėdienį, nuo 2-čios po pietų

Draugelio salėje, 73 Grand st. yra verta žinoti ir juose dalyvauti dėlto, kad tas laikas tampa paverstu tarsi į sviesto idomumų muzėjų ir įvairios drauginės ir mokslinės naujienos esti perstatomos taip gyvai, lyg kad žmogus savo akimis tai matytum. Apart to, ateinančiam susirinkime (31-mą gegužio) bus pranešta ir daugelis iš akyvesniųjų žinūčių, pavyzdin: „Kas užgriebia šią šalį“ „Ka Roosevelt vadina geriausiu ukėsu“ „Kas ir kodėl ardo—panašiai vietiniams, socialistams viešus susirinkimus“ „Moters ir politika“ „Luther Burbank ir Dakaras Landone“ ir dešimtis tolygių. Paduodama, kad smagus nusijuoikimas kartais yra net naudingesniu neng nuoboduolio pilė. Ir tai, tולais humanistiškais prilyginimais nedėlioj pamegiusim: Pavyzdis:

„O kam, Antan, tą šniurą ant piršto nešioji?“

„Nu—gi tai pati užrišo kad nepamirščiau jos laiką išsiųsti.“

„O išsiunti?“

„Ale kas čia. Pamiršo įduoti.“

Ir keliolika juokingesnių. Todėl—atsilankykite. Ir juo daugiau, tuo geriau. „Zinia yra spēka“ anot Bacon.

J. Perkunas.

Marguminai.

Tarpe daugelio stebuklų, kuriuos pastaruoju laiku žmogaus protas pagimdė, reikia atžymėti fotografiskus mėginimus Dr. Marago, Paryžiuje. Jis nutraukė fotografiska kamera žmogaus balsą, kurį per padidinantį stiklą galima bus skaityt. Mokslu vyrai dabar jo išradimą plėtoja dar toliau,—jie bando Marago nufotografuoti balsą panaudoti knygoms. Taip, kad nė rašyti, nė spausdinti nebereiks. Stenografija taip gi bus nebereikalinga: noredamas rašyti kam laišką, žmogus atsiesis prie mikrofono ir į jį kalbės, ką nori rašyt. Iš tenai gaus gata vai nufotografuotą laišką iš savo žodžių.

Panyzo tulam Italijos statistikai surinkti štai kokias, iš dalies įdomias, iš dalies smulkmenas ir žinias iš tuščias neseniai atsibuvusio Ryme moterų kongreso.

Buvo viso 447 delegatės: dalyvavo debatuose 446; tylėjo tik tai 1, nes ji buvo delegatė iš Milano nebylių moterų prieglaudos; išimant raportus buvo laikyta 628 prakalbos, daugiausiai ant greitosios ir sykiu bent kelios; kongrese istarta 329.400.900 žodžių.

Prisiūsta kongresan 2.112 telegramų, kuriuose tilpo 240.000 žodžių; prisiūsta pasveikinamųjų kortelių 140.000.

Delegatės ištėkėjusios 26; našlės 28; merginų 392; iš jų merginų, dvi dar neturi trisdešimts metų, o 349 kiekviena jau varo penktą dešimtį.

114 delegatėjų dėvėjo paprastus akistiklius, 107 liorne-tus, o 184 padidinančius stiklus.

18 delegatėjų nešiojosi tabakeres.

7 dėvėjo svetimus plaukus; 4 turėjo fašyvus dantis.

Apskaitoma yra, kad per apskritus metus išeina laikraščių visame sviete 12.000.000.000 (dvilika milijonų) egzempliorių. Istiesus visą tą popierą ji apdengtų nemažiau 10.450 ketvirtainių mylių; tai bus viso labo popieros apie 781.250 tonų. Jeigu kiekviena egzempliorį paversti į laiko sekundą, tai susidarytų 333 metai. Sukrovus tą popierą viena ant kitos praneštų tas stulpas augščiausį kalną pasaulyje. Daleidžiant, kad sugaęs žmogus padeda ant dienos penktias minutes laikraščio skaitymui, mes atrandam, kad viso svieto žmonės per metus išaikvoja ant to tokį laiką, kurs lyginasi 100.000 metams.

PERŽVALGA.

—„Worlde“ pradeda rasti žinios apie prasidedančius darbus. Woonsocket, R. I. gumo dirbtuvės pašaukia 1.500 žmonių; Amesbury, Mass. vilnonių pabirkai, kuriuose per kelis mėnesius te dirbo po 4 dienas savaitėje, pradėsia dirbti (700 žm.) pilną laiką; Kansas City, po 70 dienų streiko ir bedarbės laukama grįžtant prie darbo 35.000 anglekasių. Ant galo neseniai susitvėrusi „Tautiškosios Gerovės Bendrovė“ („Zr. „VL.“ 20 N „Buržuazija nervuojasi“) pažadėjo tikrų keptų balandėlių sniegą—žada nuo birželio 1 mos... darbus, ir net laikraščiuose apskelbė ateinančią birželio 1 mą „darbo gavimo dieną.“ Gausią tukstančiai dar bus.

Lietuvių dviejų tikėjimų atstovai pradėjo vienas kitą doros ir gramatikos mokintis. „Katalikas“ užspuolė ant liuterių „Tiesos Draugo“, kam šis Rymo popiežių anarkistu išvadines, o „TD.“ (8) štai kaip atšovė: „Nežinia ar „Katalikas“ jau taip pasenęs yra ir akimis neprimato, arba ant proto taip nusilpęs.“ Pasirodė, kad popiežius buvo pavadintas ne anarkistu, bet... antikristu. Todėl „TD.“ ir išveda savo krikščioniškam draugbrohui šiekį pasergėjimą „Gal „Kataliko“ gramatika ir išrodo, kad anarkistas ir antikristas ir reiškia vieną ir tą patį... o gal but kad kaip dabar Chicagoje apie anarkistus kalbama, tai ir „Kat.“ akise bile koks žodis ir laikraštyje pasirodo ir skaitosi: anarkistas.“

Mokinkitės, vientaučiai: mokslas yr šviesa....

—„Lietuvos“ 20 N tulas M. U. atnaujina jau seniau pas kai—kuriuos lietuvius amerikiečius kilusį sumanimą, tik tai da neplačiai laikraščiuose kalbėta—įveždinti tautišką išdą, į kurią tautos reikalams butų renkama aukos pardavinėjant tam tikras tautiškas markutes, kaip kad Amerikos rusinai tautininkai daro. Tuo yra naujesnis p. M. U. sumanymas, kad suėmimui tų aukų, arba to išdo kontroliavimui būtų išrinkta tam tikras komitetas iš atstovijų nuo visų Lietuvos ir Amerikos pirmėvinių laikraščių.

Vietines žinios.

Brooklyno lietuvių sumanytas, visos Amerikos lietuvių susivaziavimas regis jau bus įvykintas. Pasakutiniame Br. Liet. Apšvietos Dr-tės susirinkime jau apkalbėta visos tam reikalui smulkmenos ir paskirta susivaziavimui laikas 12, 13, ir 14 birželio.

Iš Lietuvos.

Didvyžiai. (Vilk. pav.) Balandžio 6 d. dvare prasidėjo visuotinas darbininkų streikas. Reikalauja išmokėti metų neatidnotą algą ir ordinariją ir prašalinti visiems įgirusį urėdą. Darbininkai laikosi gerai. Ponas nerimauja, buvo pas pavieto viršiniuką vargšas pasiskystų: bet turbū nieko nepesė, nes ramūs streikai pripažinti ir valdžios.

Naumištis. Vienas ukininkas, J. S., gavo du laišku nuo „ceilikų“, kurie noredami pelnyti, prisidengė socialdemokratų vardu.

Štai kokis vienas tų laišku. „Tegul bus pagarbintas Ješus Kristus su tamstos atsakimu ant A. A. Amen. Siunčiam mes tau antrą laišką, kodėl tamsta, neatsiteisi, ba mes gerdejom kad tamsta, kad tu laišką priėmęs nuė mūsų draskeisi, lyg katė nēdra. Bėgi pas „Pralotą“, ar tu mišlij kad „Pralotas“ už tave atiduos. Už tavo šitokį nusidėjimą, tai mes pažiūrėsime. Davėm mes tau nedėlią česo atsiųsti, o dar jau du mėnesi—Gauni dabar nedėlią česo, jeigu nenorėjai gražumu, tai galėsim pyktis. Tai už tokį tavo darbą. „Pastorok“ mums 20 rub. oprė P. P. jeigu neatsiteisi į nedėlią česo, tai mes pažiūrėsime, tamsta—per pons esi. Ant to mes pasirašom.“

Socialdemokratų partijos nariai tą, ką prašėm 20 rub. tai mums reikės už žygį, mes mišlijam, atsiteisk su P. P. tai tamstai atliks 20 rub. kišenė, o atsiteisti vis reiks. Jeigu neatsiteisi tai mes pribusim pas tave namie, ba mus neišskasavosite. 1908 m.“

Kaunas. Krata. Balandžio 17 d. padaryta krata skaitymo mylėtojų draugijos knygyne. Paimta 135 knygos.

Kovarskas. (Ukmergės pav.). Kovo 27 d. atvyko į Pivaro kiemą žandarų oficierius ir suėmė senuką Pivara 70 metų, jo dukterį ir ant rytojaus nugabėno juos į Ukmergės kalėjimą. Neaplenkė ir kitų kiemų, jieškojo ginklų. Rado vienas moteris, nes vyrai seniai Amerikoje.

„Žarija.“

Vilnius. (Mūsų korespond.). Gražus puikus pavasaris, tarsi savo meilės ir karščio sparnais apglėbė visas Vilniaus puikas pakalnes, nutirpino sniegą, išlaužė ledus, iš kurių pasirodę vanduo nuplovė laukus, takus ir pievas ir kriokdamas patekė Nerin, susimaišė su daugybe srauniai tekančio vandenio ir mandulioda mas nutekėjo jurių link. Saulutė švystelėjo savo šiltus spindulius leisdama, žemę at-

šilo, pievos ir girios sužaliavo. Puiku, laiko turint, užsilipus ant aukštojo Vilniaus kalno pasidairyti į visas puses to garsaus istoriško miesto, to Lietuvos—tėvynės sostapilio, kurio pamatymas sukelia kiekvieno lietuvio širdį karštą tėvynės meilę, kuri tik vienintėlė ramina—gaivina lietuvi, iš visų pusių prispaustą ir nuskiaustą. Bet kartu kyla nuliudimas skaudus nuliudimas, kad tas Vilnius, tas Lietuvos širdies gyvuonys pilnas slogintojų...

Tie mūsų slogintojai, trukdydami abelną judėjimą už laisvę, stumia į prapultį lietuvių, verčia išsivadėti savo tėvynės ir kalbos, trukdo lietuvių—veikejus kiekviename žingsnyje. Tai visą matant liudnia ir gaudu. Dar liudniau darosi, matant, kad valdžios tarnai dirba savo pragaištingą darbą su didžiu pasisekimu, o mūsų lietuvių veikėjų, tas mažas burelis, prislėgti didžiai skursta, nieku negali kankinamai tėvynei pagelbėti....

Svetimtaučiams dar biskį geriau klojasi. Pavyzdžiui kad ir paimti laikraščius: rusiški išeina Vilniuje du dideli dienraščiai, lenkiški taip pat du dideli, žydiški taip pat, o lietuvių vienintėlis „Vilniaus Žinių“ laikraštėlis vos-vos laikosi, tarsi ant „vištos kojos“, kuri taip pat braška ir, gal tuojau paluš....

Teatrai, cirka ir maži teatrai—da tebera rankose rusų, lenkų, o žydai kasdien net po keletą turi; lietuvių gi spektakliai ir vakaravos du tris sykius į metus atsikartoja ir tai dar kai—kada turi nuostolius.

Ak vargšė—vargšė ta Lietuva!....

Lietuvių dailės paroda gana ankstokai užsidaro, balandžio 20 d. Kalbama, ir ketinama ją į Kauną perkelti. Gal ji (paroda) šiokią-tokią naudą ir atneš lietuviams dailininkams, kurių veikalai turėjo laimę tapti pakabintais ant parodos sienų; o tie, kurie liko į „virtuvę“ sukisti, neišvydo šviesios saulutės spindulėlių, turbū ir jų autoriai neišvys.

Vilnonis.

Vilnius. Vadovėlių konkursas. Dvi dieni tęsėsi vadovėlių konkurso posėdžiai. Konkursan pristatyta šie veikalai: Višinskio ir A. iš B. elementoriai, Vaikų draugas, Juškytės—Vaikų skaitymeliai, Ladislovo—Žiupsnelis, Žemaitės—Rinkinėlis, Vaikų Zvaigždutė, Gabrio—Kalbos vadovėlis, Mūsų dirva, Vanagėlio—Dovanėlė, Amalu Vinkšos—Mano pirmoji ir Mano antroji knygelė, Lapinskio—Lietuviška Bėcėlė ir jo gramatika, Kraujūčio—Spindulėlis, Merkevėčiaus—Žibutė, Gabrio—Skaitymo knyga Damijonaičio—rašymo ir skaitymo knyga ir III metų skaitymo knyga. Geografijos Gabrio ir Mečiaus (vertimas), Istorija Maironio, Agaro ir M—čio, Aritmetika Bendoriaus ir Daugirdo, Mašo to Pr., Thomo (vertė Vėgelė). Dauguma prisiūstų veikalų rankraščiai. (Žiur. ant 6 pusl.).

Pazvelgus atgal.

SOCIJOLIOGIŠKAS ROMANAS

Eduardo Bellamy.

VERTĖ

Pranas Siulelis.

(Tąsa.)

prietaisais. — Tokiame nepaprastam padėjime ir susi-
judiniame tamistai esant, yra reikalingi nervų sustip-
rinimui vaistai, ir niekas nėra taip gerai tam
atsakančiu, kaip miegas.

Atsimings, kas atsitiko su manim tą patį rytą,
aš nusprendžiau paklausti jo patarimo.

— Gerai, — atsakė jis, — tai aš užstatysiu
telefoną ant aštuonių valandų.

— Ką jūs norite tuom pasakyti? — paklausiau
aš. Jis išaiškino man, kad pasidėkavojant pritaismų
laikrodžio mechanizmo, kiekvienas pagal savo norą
gali būti pažadintu su muzika iš miego katrą valanda
tik panorės..

Aš dabar jau buvau persitikrinęs, kad mano
senoviškoji nemigos liga pradėjo mane apeisti, ir
kad aš palikau visas tas kankynes užpakaly savęs
devynioliktame šimtmečiu, ir šį kartą, nors aš visiškai
neėmiau jokių vaistų nuo nemigos, vienok kaip ir
pereitą naktį, kaip tik mano galva dasiliję priegal-
vio, aš tuojaus užmigau. Aš sapnavau, kad aš sėdžiu
ant Abenseragų*) sosto, iškilmingoje Algambros
salėje, kur aš puotavau su savo viziriais ir pašomis,
kurie ant rytojaus turėjo vesti arabus į karą priešais
ispaniškus šunis — kriščiūnus. Oras, fontano
tryškinių darėsi maloniai vėsum, visur buvo pilna
gėlių ir žiedų kvėpėjimo. Keletas šokikų, su apva-
lainomis formomis ir jausliomis lupukėmis, lipniai
škinėjo, prisitaikydamos prie cimbalų ir stygos
instrumentų muzikos. Pakeldamas galvą augštin
galerijų link, aš išvydavau laiks nuo laiko, žvalgsi
gražiausioji karaliaus garemų pati žemyn į susirin-
kusius sauniusius jaunikačius ir arabų ricierius.
Garsiau ir garsiau skambėjo cimbalai; meliodija vis
labiau šėlo, kol pagaliau tyrėlaukio vaikų, arabų
kraunys negalėjo ilgiau iškęsti ir tie juodbruviai
kavalieriai pašoko ant kofų, tukstančiai kardu šys-
telėjo, ir šauksmas „Allah il Allah!“ (Dievas yra
Dievas) praskambėjo po salę ir pažadino mane iš
miego. Buva jau šviesi diena, ir elektriška muzika
žaidė rytmetinį turkų maršą.

Sėdžiant prie pusrėčių aš papasakojau šeiminin-
kams apie savo sapną ir dažinoju, kad tai visai
nejdomus pasitaikymas, jog mane prizadinusi pjesa,
buvo tas pats maršas, kurį sapne girdėjau. Melio-
dijos žaidžiamos pabudimo laiku visuomet būna
tokios originališkos, pilnos gyvumo ir įkvėpimo.

— Beje, — patėmijau aš, — štai męs dabar
vis kalbėjome apie Ameriką, o aš dar nepaklausiau
tamisty, ar taip pat yra persimainę gyvenimo sąlygos
ir Europoje. Ar persikeitę draugija ir Senamjame
Sviete?

— Žinoma, — tarė Dr. Lit. — Didelės Europos
tautos, o taipogi Australija, Meksika ir Pietinė
Amerika dabartiniame laike turi sutvėrę savo pramo-
nijos respublikas, panašiai kaip ir Suvienijose
Valstijose, kuriose ir prasidėjo to judėjimo evoliuci-
ja. Draugiški prietikiiai ir susinėsimai visų šitų tautų
yra aprūpinti liūosa federališkosios sąjungos forma,
kuri dabar išsiplatino po visą pasaulį. Tarptautiška
taryba prižiūri ir rėdo savitarpičius tautų susinėsimus
ir prekybą tarpe sąjungos narių ir jų abėnų politi-
ką kaslink kitų dar atsilikusių giminių, kurios
vienok laipsniškai ir sparčiai lavinasi ir bręsta prie
bendro visavietinio sugyvenimo. Bet kiekviena
tauta savo vidury turi pilną savvyvaldą ir gali savo-
tiskai elgtis.

— Kaip gi jūs varote prekybą be pinigų? —
paklausiau aš. — Viduriniuose savo krašto mainuose
jūs galite apsieiti be pinigų, kaip jau aiškinote; bet
susinėšant su kitomis tautomis jums visgi pinigai
reikalingi.

— O, ne! pinigų nereikia ir mūsų tarptautiško-
se susinėsimuose. Kuomet prekyba su svetimtaučiais
buvo privatių vertėvų vedama, tai pinigai buvo
reikalingi parankesniams atsilyginimui už tavorus.
Dabar gi prekyba yra visos tautos dalykas. Dabar
visame pasauly pirkliai atsiras gal koks tužinas, ar
apie tiek, ir jie veda prekybą po visų tautų sąjungos
tarybos priežiūra; prekybos sistema yra labai istobu-
linta, kad visai neilgą laiką pažinrėjus į knygas,
galima permatyti viso svieto pirkljybos reikalus ir
matyti, kaip jie stovi. Žinoma, jokių muitų ant
rubežių dabar nėra. Tauta partraukia tik tokius
prekius (tavorus), kurie visuomenės yra pripažinti
už gerus ir reikalaujami. Kiekviena tauta turi biurą
apsikeitimui prekiais su kitomis tautomis. Pavyz-
džiu, amerikoniškasis biuras, apskaitliavęs kad tiek

*) Abenseragai, pusiau pasakiška arabų kulta giminė, net
ant sosto pretendavusi. Tai buvo penkioliktame amžiu, kada
Ispanija valdė arabai, Abensaragų gimine buvo labai galinga,
jos bijojosi net karalius Zigris. Todėl užkviė visą giminę
Algambros palocių ant puotos ir pasalingai išskerdė.

ir tiek bus per metus reikalinga įvežti iš Prancuzijos
prekių, pasiunčia ant tiek užsteliavimą į prancuzišką
jį biurą, kuris prisiunčia savo prekius į mūsų biurą.
Tokiū pat budu yra atliekama ir su kitomis tautomis.

— Bet kokiū budu yra padedamos kainos ant
svetimtaučių prekių, jeigu nebėra lenktynių?

— Apsteliuotus prekius kiekviena tauta pristato
kitai tautai už tą pačią kainą, už kokią parduoda ji
ir savo piliečiams. Tokiū budu yra išvengiami visoki
nesusipratimai. Žinoma, nė viena tauta nėra priver-
čiama pristatyti kitai tautai savo darbo vaisius, bet
toks visapusišis apsimaitymas yra daromas abėnais
nandai. Kada kiekviena tauta vienvalios pristatinėjus
savo prekius viena kitai, ir kada kuri nors ko nebe-
reikalauja, tai apie atsitikusias permainas turi per-
spėt viena kitą.

— Bet kas butų, jeigu tauta, turinti monopolijų
ant kokių nors savo krašto išdirbinių, atsisakytu
duot kitomstautoms, arba kokiais nors vienai tautai

— Panašans atsitikimo dar niekad nebuvo, ir
tas atneštų didesnę bledį atsisakiusiai tautai, negi
reikalaujančiai. Įstatymai reikalauja, kad kiekviena
tauta vestų prekybą su kitomis tautomis visamekame
ant lygių pamatų. Panašūs atsitikimai, apie kuriuos
jūs paminėjote, atimtų tiesą nuo prasikaltusios tautos,
turėti kokius nors susinėsimus su kitomis tautomis
taigi bijotis tokio atsitikimo nėra ką, nes jis negali
atsitikt.

— Bet daleiskime, — tariau aš, — kad tauta
turėdama sano rankose monopolijų ant kokio nors
produkto, kurio ji išveža daugiau negu pati suvarto-
ja, pakels jo kainą ir tokiū budu, nepertraukdami
pristatymo ir pasinaudodama tuomi, kad kaimyna
butinai to daikto reikalauja, užkels kainą; jos pilie-
čiams, teisybė, prisiečių daugiau mokėti už tuos
prekius; bet abėnai, kada į užrubežį išvežama daug
daugiau, tai jie turėtų tokią naudą, kuri šinteriopiai
sugražintų jiems jų išienų nuostolius.

— Kada jūs dažinosite, kokiū budu dabar yra
uždedamos kainos ant prekių, tai patis pamatysite.
Kad toksai pakėlimas kainos yra negalimas, išskiriam
kada už tą ar kitą išdirbinį kainą pašoksta natūrališ-
kai dėlei darbo pasisunkinimo arba medegos pabrang-
gimo, — atsakė Dr. Lit. — Tie pamatai yra pripa-
žinti netik tautoje, bet ir visame sviete. Bet nežinuri
ir jį, yra pas žmones supratimas bendrumo reikalų.
Koki jie ten nebūtų, tautiški ar tarptautiški, ir mūsų
draugija taip yra persitikrinusi apie paikumą ypatis
kojo pelno, kad tamistos išreikšti abejojimai visa
neturi pamato; męs neprivalone bijoties kokio begė-
diško pasielgimo, koks tik jūs laikuose galėję
atsitikti. Jūs turite suprasti, kad męs žengiamo
pirmy, prie galutinio susivienijimo viso pasaulio
valstijų į vieną tautą. Tas, be abejonės, bus paskutinė
draugijos forma, kuri atneš jau didesnę naudą, negi
dabartinė sistema susijungimo lygių valstijų. Pako-
kas, męs dabar ant tiek esame užganėdinti esančiu
sistema, kad noriai paliekame savo pranokėjimą
įvykdinti tą pleną. Vieni dagi mano, kad iki to plene
įkūnijimui męs nedagyvėsim, — todėl, kad federa-
liškoji sistema yra netik ką laikinu išrišimu svarbaus
tiklausimo apie susitaikymą žmonių draugijos, bet ir
geriausiu galutinu jos išrišimu.

— Ką gi jūs darote, — paklausiau aš, — kuomet
tauty atskaitose knygos nesutinka? Daleiskime, kad
męs išvežame iš Prancuzijos daugiau, negu įvežame

— Gale metų yra peržiurima knygos kiekvie-
noje tautoj. Jeigu mums Prancuzija skolinga, tai
męs turbut kalti kokiai nors kitai tautai, kuri Pra-
ncuzijai kalta ir tt. einasi linkui visų kitų tautų.
Suprantama, kad tankiai yra nesutekliai knygu ir
skirtumai tarpe įeigos ir išeigos, po suvedimu
atskaitų tarptautiškoje taryboj; bet tie skirtumai
paprastai, nebuna dideli. Bet koki jie ten nebūtų,
tarybai reikalaujant, jie privalo būti atlyginami kas
dveji ar treji metai; taryba dagi gali pareikalauti
atsilyginimo kiekvienoje valandoj, jeigu skirtumas
yra labai didelis, nes norint užlaikyti tarpe tauty
draugiskumę, negeistinu yra, kad viena tauta išisko-
lintų kitai. Su tuom pat tikslu tarptautiškoji taryba
daro peržiurėjimą prekių, kuriais mainosi tautos, ir
prižiūri tą, kad jie butų visuomet geri.

— Bet kokiū budu jūs sulyginatė nesuteklus ir
atsiteisiatė svetimoms tautoms skolas, jeigu neturite
pinigų?

— Skolas ir nesuteklus tautos atsilygina svar-
biausiais savo produktais, išdirbiniais. Tautos
susitaria iš anksto apie tą, koki produktai ir kiek jų
galima priimti atsilyginimui už skolas.

— Dabar aš norėčiau tamisty užklaust, kaip jūs
žiurite ant ateivystės? Jeigu kiekviena tauta yra
susiorganizavusi į augštą pramonijos draugiją ir
sumonopolizavusi visus šalies išdirbinius, tai dagi
jei ir leidžiant atėiviams atvykti ir apsigyventi, jiems
prisiečių badū numirt. Turbut enigracijos ir imigra-
cijos dabar visiskai nebėra.

— Priešingai, tiktai dabar ir yra galima nuola-
tinė emigracija ir imigracija tarpe visų kraštų, ir
tolydinis apsigyvenimas svietimose šalise, — atsakė

Dr. Lit. Viskas yra daroma pasiremiant ant paprasto
tarptautiško susitarimo. Jeigu, pavyzdžiu, žmogus
(Toliaus bus).

PIRMOJE GEGUZĖS SAPNAS.

TEISYBĖS APYSAKA.

VERTĖ

Ant. Skruzde.

(Tąsa.)

ne tykiai męs švenčiame. Tada mūsų šventė visai
prapulę. Męs švenčiame ją atvirai dėlto, idant paro-
lyti buržuazijai*) savo spēką, savo armijos galybę.
Geguzės pirmoje, kada pražysta pavasaris, darbinin-
cai turi apreikšti drangijai savo tiesas, turi parodyti
nora, kad ir jie pavasario grožybių reikalauja; turi
išnuodyti buržuazijos gyvenimą ant visos vasaros.
Kada desėtkai tukstančių darbininkų pereina gatvė-
nis, tai pamatę tą armiją sudreba visi prispandėjai,
rasi darbo žmonių priešai. Męs švenčiame mūsų
šventę kasmetas dėlto, idant parodyti drangijai savo
careivius pasirengusius apginti savo gyvenimui tie-
sas iki tolai, pakol pavasario saulutė nepraeivis
visiems vienodai, pakol ji neapsėvis tamsių kasyklių
ir rudinyčių, kur šimtais žūsta mūsų draugai; pakol
josios šviesa neišnaikins drangijoje viešpatujančios
teisybės, kuri atgabeno žmonijai skurdą, badą ir
nusių seserims bei dukterims gėdą... Šitie careiviai
ieša darbininkų klėsos vėliavą; ant jos buržuazija
kaito savo viešpatavimui mirties nuosprendį. Mūsų
draugai eina ramiai, žengia išdidžiai; nė policija, nė
cas kitas gali jiems trukdyti atvirą šventimą taip
lidelės dienlos: tai mūsų tiesa, męs tą per kovą
aimėjome..

Darbininkai klausėsi karštos belgiečio kalbos ir
uogo jų dušioje siela. Taip linksmi jie rengėsi prie
šventės girioje ir štai šitas svietimas žmogus jiems
calba, kad tai yra ne tas, kad tokia šventė yra
niekniekias, kad tamsios girtos tankumynė—tai pras-
as bus didelės darbo šventės papuošimas.

— O žandarai? O kalėjimai? O ištrėmimai? —
utsijuokėjo darbininkai. — Ar tu žinai tą, ar girdėjai?
— jie liudnai ir aštriai belgietį pasigavo.

— Žinau, žinai! Aš žinau, kad su jumis pasiel-
gia, kaip su valkatomis, prigavikais ir piktadėjais.
Bet aš ir tą žinau, kad taip ilgiau negalima gyvent.
ir pas mus buvo toki laikai, kad mus neskaitė už
žmones, kada mašinos, galvijai ir męs buvome skai-
omi už lygius. Bet męs kovojome ir — atsiekėm.
Kova buvo sunki, bet troškimas gyventi, geismas
patapti žmonėmis, o ne gyvuliais, viską padarė, ir
męs tapome žmonėmis, o žmoguje—spėka! Dabar
naujo gimtinėje gimsta naujas surėdymas; kova dar
ne visai užbaigta, da ji ilga bus, galas da ne artimas,
bet jau žiebiai naujo gyvenimo aušra, kurioje visi
žmonės bus broliai..

Visi tylėjo... Padidus svetimtautis žiūrėjo kur
ai į tolybę ir tame jo žvilgyje buvo tiek daug drąsos,
ie daug vilties į tą naują gyvenimą, kurs atzengia..

— Papasakok, kaip jūs kovojote, viską apsayk,
nieko neslepdamas. Nieko! — prašė jį apstoję darbi-
ninkai.

— Na gerai. Eikime viešbutin.
Darbininkai iš lėto, tarsi lunatikai, pasisukė
viešbutia linkui ir susėdę tykiame kampely, pradėjo
šnekėuotis. Tykiai, širdingai plaukė belgiečio
žodžiai.

Su įtenpta atyda, nepraleisdami nė vieno žodžio,
clausėsi jo darbininkai. Ir vėla jie pražado, sukrito
ir sujudo; jie aiškiau suprato savo padėjimą ir savo
izdavinius; pirmiaus belgiečio juokas buvo apniau-
kęs jų jausmus, bet dabar jie nusiblavė atziūnoję,
kad viskas jų pačių rankoje tebėra, kad reikia tik
nenuolaisiai ir atkakliai vesti kovą, reikalauti sau
eisių visokiais budais, visokioms priemonėmsi. Jųjų
vaidentuvėje perėjo ilgos eilės belgiečių draugu,
kurie kariavo už vieną teisę po kitos; ir augo pas
juos šviesūs jausmai, bujojo energija..

Tadas grįžo jau vėlai vakare namo; galva jam
buvo sunki, čielas spiečius įvairiausių naujų minčių,
jis atsiminė apie pačią, apie proklamaciją, kurios
buvo jo kišeniuje ir kurias jis turėjo rytoj anksti
išmėtyti po dirbtuves, bet šitos mintis, vos blykstelė-
ję, vėl dingo ir jų vietą vėl užėmė misljs apie tą, ką
pasakojo belgietis. Jis-tarsi pusiau—sapne budamas
ėjo grįčion, ir neatkreipęs atydos ant murėjimo
pačios, ant jos barimosi, jis kaip javų pėdas sukrito
ant lovos ir užmigo sunkum miegu.

III.

Ir jis sapnavo idomų sapną. Jis matė tartum
belgietis paėmė jį už rankos ir vedėsi tenai, pas save,
į liuosybės kraštą, į Belgiją. Tadas eina paskui jį,
jam žnyba širdį koks tai graudus ir kiltas jausmas
sukosi jam omenyje, akis plačiaiukluoja, tarsi nori
viską apglėbti, ką tik pamatys šiame darbininkų
liuosumo krašte, šalyje, kur nėra jau despotizmo,
kur sunki geležinė liaudies ranka sugniuždė vergijos
priespauda.

— Na ką tau parodyt? — klausė Arcas.—Dabar

*) Buržuazija — yra tai klėsa tokių žmonių, kurie turi
savo stambesnes nuosavybes: žemę, pabirkus, dirbtuves ir tt.
ir samdydami kitus žmones prie darbo, ima sau anų darbo
vaisių dalį.

męs esame Brusselsyje, Belgijos sostapielėj.

— Parodyk man viską, apie ką pasakojai, —
tykiai atsakė Tadas.

Eina jie bulvaru; į vieną ir kitą galą laksto
elektriniais tramvėjai, visos gatvės asfaltu išlietos,
visur švaru, nė dulkių, nė sąšlavų, — tartum kokią
nematoma ranka sunaikina susirenkantį nuo žmonių
judėjimo purvą.

(Toliaus bus)

IŠNYK...

Išnyk bjaurusis prispaudime,
Iš mūsų tėvynės Lietuvos!
Pražuk niekasis apgavime,
Nuo mūsų žemės mylimos!..

Išnyk, pražuk kas žmogų skriaudžia,
Kas barsto dygliais jo takus;
Kas iš jo gislų syvus spaudžia,
Kas žmogui trumpina metus.
Išnyk, pražuk kas gamtą darko,
Kas gamtai žiedus trukdo kraut,
Kas prigimimo veiksmą tvarko,
Gyvasties siulą nor nutraukt..

Lai saulė šviečia, žmonės gema,
Lai girios šlamščia; nieks nežus
Kas gyvas, lai linksmi gyvena,
Lai šiam pasauly rojus bus!..
Liepkukas.

VEJAS.

Pas tėvą darze prie grįtelės menkos
Gluosnis senuolis stovėjo,
Kaipo sargas saugus nenoriš algos,
Priežiurai namų turėjo,

Kad vėjui iškilus jis užė skardžiai,
Liudnas jo gaidas supratau,—
Priimdavau sielon dainas jo giliai,
Ir „Veju“ aš jį vadinau.

Trankytas Perkuno, bet tvirtas dar vis,
Rodos nieko nebijojo,—
Vienok įbauginta tėvelio mintis
Galą tam „Veju“ galvojo.

Pavasario saulė tik emė tekėt
Ir nupraustas medis rasos,
Galėjęs Perkuno šuvis ištūrėt,
Gul apveiktas kirvio įjegos..

Ir daug dėl idėjų iškentus narsiai
Žmogui tarp kovos griovimų,
Atseina nupulti žemyn jam giliai,
Krintant auka pageidimų.
Ona Giraitis.

ANKSTI MĖS SUKILOM.

Anksti męs sukilom ir ejom prie darbo—...
Danguj dar miegojo aušra,
tamsu visur buvo, brėkšta nesirodė,
naktis tiktai grąibės akla..

Tamsybėj paskendę męs prakaitą liejom,
tamsybėj męs rausėm urvus—
dejavimu manėme šviesą prikelti,
męs laukėme: aušra gal pabus..

Tamsu visur buvo... sunku net jau tapo
sugaudyti proto mintis...
Ramino tada mumis tik nujautimas,
Kad veikia pasaulyj prašvis..

II.

...Draugai,—štai tamsybė šviesyn ein, pragaišta,
jau apima dangų aušra,
jau bėga į šalį naktinės baidyklės,
naktis ir pabėgs akla!

Draugai! mūsų rankos sparčiau varo darbą!
Męs prakasėm kiaurai kalnus!
Liuosybės jau giesmę męs giedam' iš vieno,
Iš miego prikelsim kaimus!

Ir eisim visi męs pas tekančią saulę,
prie josios šviesos — šilumos, —
ten širdis atšils, atgys mūsų ten protas...
Skubėkim draugai prie šviesos...

III.

Šaly n tad iš kelio, šaly n tad nuo tako,
kas mindo teisybės žiedus!
Šaly n dikaduoniai, šaly n parazitai!
Šaly n kas galanda kardu!

Šaly n tad iš kelio želviai ir maslunkos—
keliu ein minties milžiniai!
Jie eina pas aušrą, pas šviesą, pas saulę,
jie proto didi karzygiai!

Jie eina statyti sau rumą didžiausį,
kur laisvė šventoji gyvuos,
kur jųjų vaikai, iš bėdos išsivystę,
nuo vargo—skausmų nebėdejuos..

Po dviejų dienų darbo skyrė drąsų są abelnu teisėjų ir komiteto nutarimu išnešė tokią rezoluciją:

Geografijos konkursą laimėjo Gabrio vadovėlis ir Mečiaus vertimas (vertė J. T. „Aušros“ išleidimas) po pusę premijos, t. y. po 100 rub.

Istorija. Nei Maironio nei Agaro vadovėliams premijos neskiriama. M—čio vadovėlini stinga visos penktos dalies todėl vadovėlio nesvarstoma. Istorijos sekcija skelbia antrą istorijos konkursą. Rankraščiai priimami ligi Lapkričio 1 d. š. m.

Aritmetikos pilną premiją (200 rb.) laimėjo Bendoriaus ir Daugirdo rinkinėlis. (I rinkinėlį dalis Liet. Mokytojų sąn. išleidimas, II d. Daugirdo dar rankraštyje).

Skaitymo knyga I metams, pusę premijos paskirta Vana-gėlio Dovanėlei (rankraštis).

Skaitymo knyga II m., pusę premijos pripažinta Ladislovo Žiupsneliui.

Nei III m. Skait. knygelė nei gramatika konkurso nelaimėjo.

Sulyg likusių premijų konkursų komitetas skelbs naujus konkursus.

Platesnes žinias iš konkursų sekcijų posėdžių paduos pats komitetas.

—Antroji lietuvių dailės paroda užsidedę Balandžio 20 d.

„Liet. Ukin.“

SLA. 23. Seimas.

Scranton, Pa. Gegužės 25. 08.

Atidarius seimą per centr. pirmininką Jokubyną, prkalbėjo Paseckas, Želvienė, Tareila, Bagočius ir Gegužis.

Scrantono lietuvaitės suteikė du bukietu gyvų kvietkų, 23 seimo delegatams.

Pasiuntinių delegatų yra 98. Pirmasėdžiui seimui išrinktas P. Birštonas, pagalbininku J. Simanavičius. Pirmu sekretorium F. Bagočius, antru—Strimaitis. Laiškų priėmėjai ir skaitytojai—Gegužis, Tareila. Jau priėmė mandatus, sumaninus, laiškus.

Pasibaigė I sesija ir skubinais rengiasi ant parodos, pusėj po šešių vakare.

J. Simanavičius.

Krasos dėžutė.

Ten buvusiam, Brooklyne. Žinutė apie atsibuvusį pikniką nepatylps. Pasigėrusių peštyinės nėra svarbūs atsitikimas.

J. Ilgumai. Apie tą pačią nelaimę jau buvo rašyta praėjusiam „VL.“ n.

P. Gudai. Praėjusiam num. jau tilpo kito tamistų TMD. kuopos sekretoriaus pranešimas.

Nauji raštai.

Angliškos kalbos vadovėlis. Tiems kurie nori trumpu laiku pramokti angliškai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutašė J. Laukis. Chicago, Ill. 1908. psl. 90.

Moteris ir jos vieta žmoni-joje. Parašė J. Laukis. Chi-cago, Ill. 1908. psl. 47.

Allumà ir kitos pasakos. Guy de Maupassant'o. Vertė

J. Laukis. Chicago, Ill. 1908. psl. 136.

Siaurės karžygiai keturių veiksmų tragedija H. Ibsen. Iš rusų, lenkų ir vokiečių vertimų vertė K. Puida. Chica-go, Ill. 1908. psl. 77.

Revoliucijos Dainos. Su-rankiotos iš visur ir perspauz-dintos. Chicago, Ill. 1908. psl. 30.

Visos atgūščiau minėtos kny-gutės prisiųstos iš „Lietuvos“ redakcijos.

Kunigai, bedieviai ir soci-jaldemokratai. Parašė S. V. Išleido LSSA, N. 6. Philadel-phia, Pa. 1908. psl. 30.

Prisiųsta iš „Kovos“ redak-cijos.

Pirmu kartu Amerikoje.

Naujai susitvėrusi po vadovyste p. M. Petransko, Lietuvių Muzika-liška Dr-stė „Birutė“ stato pirmu kartu ant scenos melodramą

„BIRUTĖ“

(Žodžiai Zemkalnio; Muzika Petrau-sko) Nedėlioje, 31 Gegužio (May), 1908, International Theatre; kampas Wabash Ave. ir Hubbard Court: tris blokai į pietas nuo Van Buren. Pradžia lygiai 8:15 vakare. Kainos tikietų: \$1.00, 75c. 50c. ir 25c. Lozos po \$9.00.

Tikiėtus išanksto galima gauti: „Lietuvos“ ir „Kataliko“ redakci-ose; pas M. J. Tananevičių, 184 W. 13th st.; J. I. Bagdžiūną, 1149 So. Oaklay Ave.; „Žvaigždės“ krautu-vej, 4806 So. Ashland Ave., teipogi pas choristus ir kitas ypata.

Visada pirkite tikietus iš anksto, nes šep gausite prastesnes vietas Kas pirmesnis—tas geresnis.

REIKALINGA VIETA.

Energiškas žmogus gali gaut ge-rą užsiemima. Žinojimas angliškos kalbos nebutinai reikalingas.

Nuo 10 iki 1 po pietų. C. K. Sיעיניski, Room 620 26 Cortland str New York, N. Y.

Reikalingas aptiekorius mažiaus ar daugiaus praktikavojes, su geroms rekomendacijoms. 151 Metropolitan ave. B'klyn, N. Y.

Pranešimas.

Pranešame sanariams „Lietuvių Laisvės Kapinių Draugystės“, kad būtina susirinkti tarp 12-tos ir 2-ros po pietų, 31-ma Mojaus, 1908 m. nedėlioje ant vietos kapinių, kur viską apžiūrėję ir atlaikysime mitin-gą. Jei nu nebutų giedra diena, tai priūbiti tiesiog į Rhone, pas draugą G. Perluką.

Vaziuojant ant kapinių Nantiko keliu, ant užsikinko klonyje prieš Nantiką aš palaikysiu atkeliaujančių, stovėsiu arti—su skepečiuke mosuo-damas.

Sekretorius J. Simanavičia.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Juozo Zi-linsko, Grauziu sodžiaus, Pasvainio parapijos ir valščiaus, Kauno gub. ketvirti metai kaip Amerikoje. La-bai malonečia su juo pasimatyt ar nors susirašyt, jis pats ar kas ki-tas meldžiū duot žinia ant šio ad-reso: Grasilda Grigaičiuke 60 Borch st., So. Manchester Conn.

ONA KURPALIUTE

Pojieškau savo tikro tevo Vin-cento Kurpalio iš Kauno gub. Ra-seinių pav. parapijos Naumiesčio sodžiaus Palenorių 16 metų kaip Amerike 5 metai kaip nieko negir-dėt apie jį. Meldžiū duot žinia kas apie jį žino arba jis pats ant šio ad-reso: Any Kurpalis, 174 So. Orange av. Newark, N. J.

Pajieškan sau vietos prie bažny-čios už durorių. Jei nu kokioj para-pijoj reiktų dučioriaus, prašau atsi-saukti pas mane ant šio antrašo: J. V. Box. 118 Parsons, Pa.

VISI

Nauji skaitytojai, kurie užsirašys „Vienybę Lietuvnikų“ gaus prie-dų knygų už \$1.15, pagal pasirinki-mą iš katalogo, kuri prisiūmėti visiems dovanai.

P. Mikolainis.

Sitas puikus laikrodėlis \$3.75. Pirmą pirkimo laikrodėlio pristatę imame savo vardiną pacto otenę, ir ekspresu otenę, o mėg prisiūmėti ekspresu su dailėdima. Ieszanavinimo puiki laikrodėli ir rotazėli C. O. D. už \$3.75. Dvigubiniai „hunting“ laikai gražiai gravuoti. Jiegi tamiečiai manai, kad laikrodėlis lygus \$35.00 auksiniai laikrodėliui, tai užmokėk ekspresu agentui \$3.75 ir jis bus tautietis. Pamėnė, ar vyristo ar moteriško laikrodėlio nori. M. G. FARBER, 225 Dearborn str., Chicago, Ill. Dep't 103.

PAGAUKTI VAGY.

Simanas Vyveris, Kauno gub. Tel-siu pav. parapijos Laukuvos, 6 me-tai kaip Amerikoje, buvo Elizabeth, N. J. sužeistas pabrake ir provojosi su pabrikantu. Pavoge 5 dzięgo-rius, 3 ziedus, (vienas su literom J. D.) du lenciugelius, 24 dolerius ir viena eilę drabužių. Raupnotas, plaukai juodi, turi randa po pažiau-ne. Senas 40 metų sulinkias biske-lj.

Kas sugaus, gaus \$25.00 Z. Dirgelas, 124 Cherry st New York, N. Y

ANT PARDAVIMO.

Iš priesasties išvaziavimo į sena kraują, parduoda saliona ir stubos formiųjų už labai žiamą prekia. Pui-ki vista ant kampo Adams ir Ferry str. Biznis gerai eina, nes vieta iš seno apgyventa lietuviais ir lenkais ir tt. Yra didelė sale, del mitingų, veselių balių ir tt. Randa 35.00 ant mėnesio, liss ant 50 metų. No-rintis pirkti bizni, bet formiųjų ne, tai galima sutikti, bet visas pre-kiuoja 800.25.00 agulum.

Joseph P. Belkauskas 153 Ferry st, Cor. Adams st. Newark, N. J.

ANTRAS METINIS PIKNIKAS!

Su išlaimejimu. Korporacijos Lietuviškos svetai-nes. Atsibus Nedėlioje 7 d. Bir-zelio(Juny) 1908 m. RIDGEWOOD COLOSSEUM PARK. Prasišės 2 val. po pietų ir trauksis iki vėlybai naktėiai.

Jei ga vyras 25 c. moterims 15 c. Karai daveža nuo ferry Broodway Grand st. Houson, reikia imtie Bus-hwick ave. karą Union ave. ir Myr-tle ave. Karai daveža iki parkui.

„Raistas“ „The JUNGLE“

Perguldyta iš angliško originalo į lietuvišką kalbą.

Dabar persiduoda ta knyga tik už

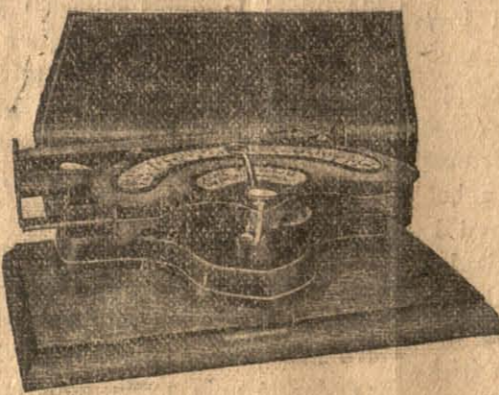
1 doleri.

Reikalaujant ir siunčiant pinigus visada adresuokit ant išleistojaus vardo teip

J. Naujokas, Madison Sq. Station box 189. NEW YORK CITY.

Labai puiki mašina drukavojimui.

Prekė \$7.00

Patiskrynėlė..... \$2.00. O mašina..... \$7.00.

Dabar yra gėra proga šių mašinų pigiai nusipirkt ant šio adreso:

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Didelė pagelba nuo dieglių, reumatizmo ir skaudėjimo pečuose, yra Dr. Richter'o Pain Expeller, nes palengvina tuojaus, sumažina uždegimą apimtos dalies. Taip ir triuk ryte ir vakare, vartok nesigai-lėdamas, idant permirkyti oda. Tuojaus pagelbsti nuo reumatizmo, nusibrū-zymo, niktstėjimo ir u nudėgimo, kaip ir su-stingimo ir nuo neuralgijos. Gali gaut visose apiekeose po 25c ir 50c. Žiūrėk, kad butų inkaras ant bonkos—tai yra tavo apsauga F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl Str., New York.

Farmos ir Turtai!

Randasi New Yorko Stato Lie-tuviški kolonijoj da daugybė far-mų neparduotų! Daug mūsų bro-lių jau čia apsigyveno ir stipriai lai-kosi. Norim daugiau mūsų brolių sutraukti, kurie turi nors kiek kapi-tolo ant nupirkimo sau farmų. Artesnias žinias gausit pas GEORGE KLEEK, Poolville, N. Y.

Reik įdėti už 2c. marķę atsakymui

Knygu Katalogas.

Adomas Micekyčia (1798-1855). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parašė A. J. Daubaras. Plymouth, Pa. 1902. p. 40 15c
Ar socialistas gali buti kataliku? So-ciečiųnės ir draugams darbininkams. Pa-rašė Žmogus. Plymouth, Pa. 1900. pusl. 22
Augsis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Ši knygelė apraso darbinink judėjima ir visokius sunkumus. Naudinga pers-kaityti kiekvienam. Parašė A. Lietuvis ir N. N. Plymouth, Pa., 1900. p. 58 15c
Apnoke Sappal. Čionai yra rinkinėlis šių paveikslių iš gyvenimo: Laipsniai, Po mirties, Kietasprandis. Parašė juos gabus fejleton rašėjas Šilburis. Ju pa-veiksliūliai asčiai siektelė visus opiāus-ius gyvenimo apsiereiskimus. Vietomis reikia verkt, vietomis juoktis. Parašyta labai aiškioje kalboj, kad ir mažai mo-kantis lengvai skaite. Brooklyn, N. Y. pusl. 40

Eelė Žalčių Karalienė. Dramatas pen-ciuose apsiereiskimuose. Parašyta iš mi-tologiško senovės lietuvi padavimo. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906. pusl. 50

Gyvenimas Genavitės. Pamokinanti ir labai suduodanti apysaka iš senovės laiku. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906. pusl. 225. 50c

Girtuoklių Adynos. Antra laida. Broo-oklyn, N. Y., 1908. pusl. 16
Gudri Našė. Juokazaisė dvejesio vėl-kmese. Paimta iš tikro atsitikimo Lie-tuvoje. Šia knygutė perstato gausa ju-tuvinioje formoj, kaip viena unikinko nā-še savo gudurumu gavo gerą jauniki ir kas iš to paskui išėjo. Labai lengva per-statyti teatr mlytojams. Parašė Alek-san-dras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906. pusl. 20

Herbertas Spenceris. Trumpa per-žvalga jo filozopijos. Parašė Krapot-kinas. Vertė Dr. J. Šliupas. Plymouth, Pa., 1904. pusl. 39

Ideja ant mėšlyno. Apysaka mūsų dienų. Aukūnija broliams lietuviams. Musė Plymouth, Pa. 1900. pusl. 54 10c

Istorija apie gražią Katrinką ir jos visokius atsitikimus. Antra laida. Plym-outh, Pa. 1901. pusl. 32 10c

Išgeriovinas Kanno Pillės (1352. m). Dramatas keturiuose apsiereiskimuose. Iš Lietuvos dejų. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plym-outh, Pa. 1906. pusl. 85

Is po budelio kalavijo ir Kajimas. Dvi apysakos. Parašė M. Cornoda. Vertė V. Stagaras. Plymouth, Pa. 1894. p. 256 50c

Iš bažnyčios istorijos. Kiekvienam verta perskaityti. Parašė A. D. Plym-outh, Pa. 1906. pusl. 16

Istorija Septynių Mokintojų. Akvyl skaitymai. Išleidimas trečias. Plymouth Pa. 1904. pusl. 158.

Iš kur atsiranda nusidėjęliai? Soci-jologiškas piešinys. Knyguteje trumpai ir aiškiai parodo, iš kur mūsų laikuose gimsta įvairūs prasižengėliai ir nedore-lijai ir ką su jais turi darauja daryt. Čia yra plačiai medegos diskusijoms. Parašė A. J. Brooklyn, N. Y. 1908. pusl. 22 10c

Įtekė Socjaliskių Sanlygų, ant visu kulturos šakų. Ši knygelė perskaičius galima daug pasimokint. Vokiška pa-rašė J. Stern. Lietuviškai vertė J. Ši-daras. Plymouth, Pa. 1898. pusl. 94 15c

Juozas Arch. Sodiētis-deputatas An-glijoje. Ši knygelė vertėti kiekvienam perskaityti. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1905. pusl. 18

Kabalas. Talpinantis savyje 100 visok-ių užminimų ir ant jų reikalaujančius atsakymus. Plymouth, Pa. 1894. 10c

Kėkštų Simas. Graži apysaka iš Lie-tuvos ukiniškų gyvenimo. Parašė Me-naijs. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906. pusl. 26

Knygelė dėl lietuviškų kareivių Ame-rikoje. Parašė Lietuvos Kareivis. Plym-outh, Pa., 1894. pusl. 32

Kunigija ir svietiška valdžia. (Margi piešiniai). Sutaisė ir apgarsino P. Mo-deksa. Antra laida. Brooklyn, N. Y. 1908. pusl. 47

Kur mūsų išganymas? (iš visur surin-ka medega mūsų programui). Mano draugams. P. Daugotas. Labai akvyl aprašymai. Plymouth, Pa. 1902. pusl. 119

Kainas. Misterija Byrono parašyta. Trijuose aktuose. Vertė Dr. V. Kudirka. Plymouth, Pa. 1903. pusl. 120 25c

Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas. Labai puiki apysaka. Para-šė Ed. M. Plymouth, Pa. 1905. p. 24 15c

Mythai, pasakos ir legendos Žemaičių. Surinkti ir išleisti per D-ra Edm. Več-kenskėdta, vyresniji senoviski kalbų mokytojai prie Nikolajoaus gimnazijos Liepojuje (Kursė). Yra tai akvyliausios ir juokingiausios senoviškos pasakos apie visokius stebuklus ir prajuovs, apie durbus gerų ir piktų dvasių, apie Lau-mes, Latmes, Raganas, Vilkakolus ir tt. Lietuviškai išguldė J. Šliupas M. D. Plymouth, Pa. 1897. pusl. 190

Mūsų dielės. Per ką Lietuva kencia ir kas vargina lietuvius. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa., 1901. pusl. 31

Mokslincius Tvardaukas. Apysaka iš žmonių atavimų kaip Tvardauko te-vas užpuolė žmogūdžiai ir kas iš to iš-ėjo. Lenkiškai parašė J. I. Kraszewski. Lietuviškai išguldė F. M. Dvi dalys. Plymouth, Pa. 1905. pusl. 174

Laima ir planetos. Knygelė tinkanti jaunomenei perfidimui smaugus laiko. Iš jos galima išpti savo laimę, ar nelai-mę, ar myli jį merėlei, ar ja vaikinas. Antra laida. Plymouth, Pa. 1899. pusl. 47

Lietuviškos dainos iš visur surinktos. Yra tai rankius iš 400 visokių dainų, kurios yra paskirstytos ant 13 dalių: Tėvy-niškos dainos, Pasakiškos dainos, Mit-o-logiškos ir seniausios dainos, Dainos apie girlybę, Meiliškos dainos, Juokau-nos dainos, Kariškos dainos, Dainos iš baudžiavos gadyvių, Našlaiči dainos, Raudos dainos, Visoktos dainos. Plym-outh, Pa., 1893, pusl. 496 2.00

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo seniausių gadyvių iki Gedimino, Didžiam Lietuvos Kunigaikščiui. Knyga I. Plymouth, Pa., 1893, pusl. 483 \$1.50

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo Gedimino D. L. K. iki Liublino unijai. Knyga II. Plymouth, Pa. 1897, pusl. 531

Lietuvų Tanta. Senovėje ir šiandien. Apraso apie lietuvių pravejį. Kiekienam lietuviui yra naudinga apie tai žinoti. Parašė J. Šliupas M. D. Tomas I. Plym-outh, Pa., 1904. pusl. 464

Našliaitė. Apysaka eilėse, labai nau-dinga ir užimanti knygelė. Parašė M. Plymouth, Pa. 1905. pusl. 15

Paveiksliai. Dvi puikios apysakos, gana užimanti pasiskaityt. Parašė Ze-maitė. Plymouth, Pa. 1899. pusl. 102 15c

Parsidavinimas ir Pelnas. Iš prietikių Prusų Lietuvoje, Pagal A. Świętochowski. Kaip vienas lietuvis atėjęs iš Did. Lietuvos atsidade vokiečiams, net pa-vardę ir tikejimą permaine ir paskui iš-vere jį. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa. 1901

Pasiikalbėjimai apie dangų ir žemę. Labai akvya knygelė, su 15 paveiksliū. Vertė iš svietimų kalbų. P. A. Plymouth, Pa., pusl. 81

Pailemonas ir Giržduta. Apysaka eilėse, iš senovės gyvenimo pagal žmonių pasakų, senovės jukejimų ir savo fan-tazijos. Parašė M. D. S. Plymouth, Pa. 1901. pusl. 72

Puota—Nusikintas žiedas. Vaizdeliai iš gyvenimo. Du labai puikus paskaitymai. Parašė Bijunas. Plymouth, Pa. 1902, pusl. 32

Pagieža—Jurgis Durnėlis. Dvi labai puikios apysakos iš gyvenimo. Kiekvienam priimnos pasiskaityti. Lenkiškai parašė Broslis. Lietuviškai išguldė Vin-cas Kudirka. Plymouth, Pa. 1902. pusl. 90

Popieros Gromatomos rašyt. Gaunama visokio skyriaus, su maloninoms daine-lėms ir visokiais aprašymais tuzinus su kopertais

J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand st. 224 E. Main st. Brooklyn, N. Y. Plymouth, Pa.

ŹMIJE CZNIK

TOULAUŠIA NUSESI.

RATTLE SNAKE LINIMENT

Geriausis Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REU-MATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GAL-VOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neįeškok rodos pas kokius nemokitus žydelius ar kry-žiuokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo ločnį viontantį, reikalandamas tikro gry-ny ir gydėnių vaisty — pas

ALBERTA G. GROBLEVSKI, Plymouth, Pa.

garsų dirbėjį „Lenkiškų ir Lietu-viškų gyduolių“, o persitikrinsi, kad neišsklavo velturi ir ant apga vysčių savo sumpkiai uždirbo cen-to.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikti randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del ku-dikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vai-stai iau tukstancius padarė svei-kais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gy-dome ir giloje slaptoje užlaikome,

kaip kunigas išpažinti

Delto jeigu trokšti tikros gydy-tojams pagelbos, aprašyk savo he-gerovę, aiškiai ir su smulkmenom-is, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o nėkuomet to nesigalėsi.

Adrisuok: **Albertas G. Groblewskis** Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

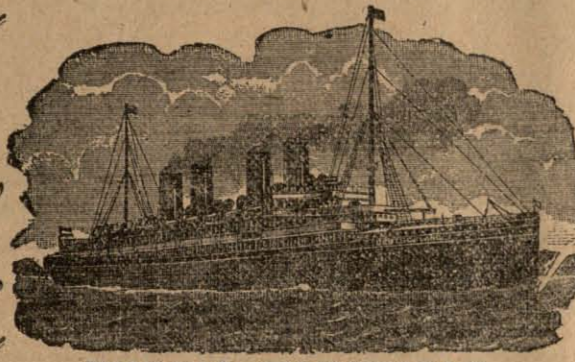
PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas

120-124 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.

Ofisas

224 E. Main Street.
PLYMOUTH, PA.

PINIGŲ SIUNTIMAS.

Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siųsti pinigus į kraują savo giminėms arba pažįstamiems — siųsk juos per mūsų ofisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigų siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

ŠIFKORTES.

Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkortė prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tikėtis ant geležinkelių galima gauti iš New Yorko į pietines ir vakarines valstijas.

Gyvenanti kituose miestuose taip pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaip to: šifkortės ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ.

Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiskas taip pat ir maldų knygas.

Rašdami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

J. J. Paukšztis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

224 E. Main Street,
Plymouth, Pa.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka.

Adwokatas ir Notary Public.
Ofisas: 8 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.
First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ktv. nuo 6 iki 7 vak.
Užsimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa liudyjimus (dovėrnastis) išrupinū Rosijoj ir Lietuvoje.

J ir K Broliai Abračiaiai.

Visiems žinomi jau 22 metai bizniuje. Laiko puikų Salungų visokų gerimų, kaip tai, skanus Alus gardi Arielka visokis Vynas ir kvepeni Cigarai.
Laiko arklius ir visokių vežimų del kraustimo į kur ir kas tik pareikalauja. Reikale kreipkitės pas savo lietuvius
J. ir K. BROLIUS ABRAČIUS,
298 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Bukie linksmas!

Muzikantai abieju linkemi, pertal plankus turi storus ilgus ir neslenka ir nera plaukianų, pertal kad nėra nervingi, užtemimūs yra geras ir nevargina jų. Bet jelgu tavo plankai vis minėto favelio nėra? Tai vartokite, Prof. Brundzas Wonderland Hair Grover, kurs žėdasas vartodamas užsiganėdina, ir apie pusę milijono padėkavonų ta daro. Jelgu norite galite atsiskaityti per laisvą busiėstus Dykai viel sprasymai nuo ko plankai slenka ir plinka ir plaukianų atterdama, mes gydome ne stundams panevali ir C. O. D. nebijokite pasite laisvą ka nereikės nė cento mokeiti už visokis rotas. (Valstai ne Dykai) gite gite po adriai.
298 Broadway, netoli Myrtle Ave. Dras Adolph Levy Mgr. mūsų krautuve Intelieta nuo 1877 Spektaliatai Ruptros-heralos, ir akina, į Aparatu visokiū indybejai dvi vlyj Bopplaij. Per laisvū klauskite rotos po stion adriai.
J. M. BRUNDAZ & CO.
BROOKLYN, NEW YORK

HOTELIS VIN. DAJNIO

12 W. Main st. Plymouth, Pa. Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alužio, porterio ir kvepeni cigarai. Salė del draugysti ir šep susirinkimū.
Reikale kreipkitės pas savo tautietį VINČĄ DAJNĮ

RUKANTIEJIE TABAKAI!

Jaigu jų padėsite platinti aparasinama apie mūsų tabaką, parduodamas jį vertės \$6.00 del jų draugu, mes duosime jum TAGRAZI ZIEGORIELI DYKAI!

Garantuota ant 20 metų. Gražai kvietkotas ir daugėliu skenim ir su gerais viduriais. Pas kitas krautuvinikas užmokėtam 23 dol.
Mes reikalaujame agentų kiekvienam mieste kurie padėtų mūsų aparasinami mūsų pipkes, cigaros ir tabaką. Mes parduodan tokį tabaką, kuri jų raiko Europoje: Bosniška, Herzegovina, Turkiška ir Ruńska, nuo kurio galvos naskauda ir burnos neporina. Mės gavome nuo savo kostumerių daug gromatų, su padėkavone už gerą tabaką ir brangų dovaną duotą uz platinimą tabaką. Reikalaukite nuo mus daugiau paški nimų apie tabaką. Jaigu reikalaujate tabaką tuojuos, mes siųsime jum kožo gatsuko uz \$6.00 ant arčiausio expresso C. O. D. Jelgu tabakas patike, rasykite, kad supazjydit su jum ir jum draugus, o mes tada ejsime jum gražy, sukisni zegorielj vienam pakelje su tabaku dykai. Jų galette lengvai paravineti mūsų tabaką, kur yra ant pakelių padetos prekės. Kiti atrase mus, kad jie pardave musieta tabaką ta pačią dieną kada jį apturejo. Prisiųskit 60c. markem o likusia \$5.50 užmokest ant expresso kada peraitkrisit jum tabakas ir zigorielis jus užganadino, arba jaigu tuojuos priėjait \$6.00 is viršaus, tai mes da. dladnostim PUKŲ AUKSINI LENCUGELI DYKAI, vertės \$2.50. Nebijokit atsiųst mūsų pinigų, ba mūsų firma yra atskaida ir sugražia pinigus atgal nuzganadintam kostumeriui. Mes duosim minetas dovanas per trumpa laika, delto akubilit uz užsitrakimu.
Kraukit tuo
EUROPEAN TOBACCO CO., Dept. 72., 33, Leonard Str., New York, N. Y.

ADRESAI

CENTRALISKŲ VIKŠININKŲ „TEVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.
Pirmsėdis: B. K. Balevičia, 3033 Quinn st., Chicago, Ill.
Sekretorius: A. Ramanauskas, 122 Essex st. Lawrence, Mass.
Kasierius: A. J. Povilaika, 824 Bank st., Waterbury, Conn.
Knygius: J. Simanavičius, 331 Barnes st., Plymouth, Pa.
Literatiska Komitetas:
J. Baltrušaitis, 1815 Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.
Jonas Ilgaudas, 3252 Halsted st., Chicago, Ill.
V. Szliakys, 119 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

Jonas S. Lopatto,

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pensylvanijos Universiteta), užsiima varymu provų visuose teismuose.
Ofisas rumose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PA.
Telefonas naujas Office 37
„Residencijos 1284-R.

MĚSINYČIA

Užlaiko kasdien šviežia mėsą, kiaušienę, voršieną, jautieną, avinėtiną, kumpiai šviežai, rukyti, dešrų galima gaut visokių dideliam pasirinkime.
A. Adzgauckas,
204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Žodis seno žmogaus.

Kuomet jaunybė džiaugiasi. energija, stiprybė ir gyvumu, tai senas amžius reikia gerbti už patyrimą konsorsvatyviškumą. Šitas patyrimas tankiai yra vertesniu už gautą mokykloje ir jauniems žmonėms visuomet pridera klausyti patarimo nuo senų žmonių. Paklauskite ką p. Julian Perzynski, 1417 German-town Ave., Philadelphia, Pa., sako: „Aš jau pergyvonau 63 metus ir esu geroje sveikatoje tik pasidėkavojant vartojimui nuo šešių iki aštuonių bonkų Trinerio Amerikonisko Eliksyro Karčiojo Vyno kas metas. Tai yra labai geras tonikas, kurį aš galu sажinisškai patart kitiems.“ Senas žmogus kalba teisybę, nes šitas vaistas yra geriausių toniku visuos perijoduose gyvenimo kur puolimas kuno stiprybės ir gyvumo yra pastebiamas. Jis padaro kuną sugėbiu priinti pakaktinai maisto ir padaryti iš jo gana gryo krauju palaikymui reikalingo stiprumo. Jis išgydo ligas pilvo ir vidurių, sustijrina nervus ir raumenis ir duoda naują energiją ir ambiciją. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, C16-622 South Ashland Ave., Chicago, Ill.

VIENYBES LIETUVNIKŲ AGENTAI.

- Alden, Pa.
- W. Sarpalius, Baltimore, Md.
- Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.
- J. Luis, 22 S. Green St. Brooklyn, N. Y.
- E. Fromas, 73 Grand St.
- A. Diržiuaitis, 97 Grand St.
- T. Jarmala, 217 Berry St.
- A. Jankauckas, 52 Hudson Ave. Cambridgeport, Mass.
- S. Grütz, 541 Main St. Chicago, Ill.
- F. Eismanta, 3252 S. Halsted St.
- P. M. Kaitis, 221 Wansia Ave. Elmhurst, N. Y.
- Dom. Boczkus, 211 1-st St. Montello, Mass.
- B. P. Miškinis, Box 124 New Britain, Conn.
- M. J. Czeponis, 21 Pleasant St. New York.
- A. Lesnauckas, 144 Houston St.
- J. M. Danielius, 64 Cansevoort st. Naugatuck, Conn.
- A. Levandauckas, Scranton, Pa.
- J. Petrikis, 1514 Ross Ave. So. Boston, Mass.
- N. Gendrolis, 224 Athens St. Waterbury, Conn.
- J. Zementauckas, 39 W. Porter St. Westville, Ill.
- V. S. Kreivenas, New Britain, Conn.
- J. Mažeika, 23 Conneron st. Turners Falls, Mass.
- K. P. Šimkonis, box 671 Shenandoah, Pa.
- J. Rudminas, 236 N. West st. Newark, N. J.
- V. Ambrazyčia, 178 Ferry st. E. St. Louis, Ill.
- K. J. Baranauskas, 457 Collinsville ave

Tel. 2334 Greenpoint.

PUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS PAS PETRA A. DRUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vinas, kvepeni cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė del mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

„Lietuvos Ukininkas“.

Laikraštis skiriamas darbo žmonėms, eina kartą per savaitę, iš Vilniaus, Lietuvoje.
„Lietuvos Ukininke“ rašoma apie įžymiausius Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valsičiaus mokyklas ir žmonių laisvę, apie vyriausybės darbus ir politiką ir tt.
Lietuvoje metams \$1.75
Amerikoje metams \$2.50
Ant pamatymo vienas num. 5c.
Pinigus siųskite atstovui Amerikoje po adresu:
M. J. DAMLJONAITIS,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

PLYMOUTH NATIONAL BANK.

East Main st., Plymouth, Pa.
KAPITALAS.....100.000
PERVERSIS.....20.000
Tris procento mokame ant padėty pinigų. Bus išmoka ant kiekvieno pareikalavimo. Gerusia užtikrinta urodiska banka.
John R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-Prezident.
R. J. Faust, Jr., Kasierius.

Pirkite! Farmas! Farmas!

Didžiausia Lietuviška Kolonij. Amerikoje pavadinta Nauja Lietuva, 35 lietuviai esame ten nusipirkę farmas, 8 familijos gyvename ant tų farmų. Mes ten gyvenanti kviečiams jus broliai, aplesiškite miestus, o ateikite pas mus ant farmų gyvena nematysite prastų laikų. Lanko pas mus yra keli tukstanciai akry geros žemės visokiems jėvams, juo džiarnis, molis, ir žvirgzdas, parduoda po kiek kas nori akry ant ismokesciū per 10 metų, įmekėti mažai tereikia, arti 3 geležinkeliū ir priepat portavo miesto Manistee Michigan, prokės žemos, po \$10.00 už akry. Pasiskubinkite pirkti, kad svetimačiai ne išpirktų. Kas norit te pirkt farmą atvažiuokite tiesiok pas mane, o aš aprodysiu visas tas žemes dovanai. Adresas:
ANTON KIEDIS,
Poacack, Lake County, Michigan.

Nauji Tautiški Paveikslai

- Naujai atspausdinti, labai gražūs.
- 1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
- 2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
- 3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
- 4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gėdeminas.
- Paveikslų miera 2x28 colių. Prekė 35c. koznas.
- Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė \$1.00.
- Lietuvos mapa, didumas 8x11. 5c
- Pinigus priusįsdama adresuok:
J. J. PAUKSZTIS & CO.,
224 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Gaukite savo dovanas tiesiog namieje!

Jūs galite dabar apkeisti

LORILLARD'S STRIPPED TOBACCO

kuponus ant dovanų lengviausia, greičiausia ir atsakančiausia tiesiog namieje. Mēs padarėme sutartį su krautuvinikais, kad išdalintų paskirtas dovanas už LORILLARD'S STRIPPED kuponus (ar tikietus). Tos dovanos yra paminėtos mūsų kataloge No. 2.
Suėdysite markes, gromatas rašymui ir laiką gaudami šias dovanas pas savo arčiausią išdalintoją.

SURASAS IŠDALINTOJŲ

- CARBONDALE, PA., O'Rourke, John S., 11 S. Main St.
- EXETER BOROUGH, PA., Donnelly, Patrick.
- EDWARDSVILLE, PA., Simkowitz, S., 581 Main Ave.
- E. PLYMOUTH, PA., Davis, H. G., Cor. Nesbit & Broadway.
- GLEN LYON, PA., Iskowitz, Morris, cor. Main & Apple Sts., Stapinski, A., 132 Main St.
- HUDSON, PA., Moritz, Jos., School St.
- KINGSTON, PA., Fleschut, Eugene C., 216 Wyoming Ave.
- MINERS MILLS, PA., Kropp, Chas. W., 602 Market St.
- NANTICOKE, PA., Alleborn, Jacob, 6 Main St.
- Bera, Peter, 39 Prospect St.
- Challenger, Wm., 54 Main St.
- Fargo, E. W., 100 Main St.
- Jones, B. W., 43 Market St.
- Louski, Michael, 120 Union St.
- Saehko, Geo., 104 Arch St.
- PITTSBURG, PA., Kelly, P. H., 6 So. Main St.
- Weeks Bros., 6 So. Main St.
- PLAINS, PA., Judge & Son, P., Main & Carey Sts.
- PLYMOUTH, PA., Goldstein, J., 701 W. Main St.
- Mras M. J., 226 E. Main St.
- Templeton, Hugh, 570 W. Main St.
- SCRANTON, PA., Cardella, L., 401 Penna. Ave.
- Imperial Cigar Co., 109 Lackawanna Ave.
- Miller, John A., 510 Cedar Ave.
- STROUDSBURG, PA., Brown, Clayton, 705 Main St.
- FUNKHANNOCK, PA., Jennings & Stark, Tioga St.
- WHITE HAVEN, PA., Ruhne, Theo., Railroad St.
- WILKES-BARRE, PA., Cabryleski, I., 767 N. Washington St.
- Star Tobacco Co., 39 So. Pennsylvania Ave.
- Weiss, Ignatz, 778 N. Washington St.
- Ziegler, Emil, 93 N. Main St.
- Ziegler, Maurice, 22 Public Sq.
- W. PITTSBURG, PA., Pittston Cigar & Tobacco Co., cor. Luzerne & Wyoming Ave.

A. M. Martus

Jei geri DEGTINE, tai dėl užtikyimo geros sveikatos gerit McHenry... Pateiktai jant lems jį nusiminti tiesiog iš Bravoro, dėlto kad žmonės gauti tikrą, čystą ir sveiką degtinę. A. M. MARTUS

Hancock Square, New York City.

PATENTS

60 YEARS' EXPERIENCE. Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. MUNN & Co 361 Broadway, New York

PUIKIAUSIS SALIUNAS JONO RAISO, Skanus Alus, gardi Arielka, visokis Vynas ir kvėpentis Cigarai. 769 Liberty Ave. BROOKLYN, N. Y.

Lietuviškas Ziegormeisteras. Sziūni užsiimu jau 18 metų. Pranešus viešoms Lietuvoms, kad uždejan didelę krautuvę... M. MINKUS, kamps Hancock ir 236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

PRIETELIAI LIETUVIAI! 12 didelių ir 12 mažų. Prekė \$10 už baksa. H. B. ROSENBAUM, BROOKLYN, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA PAS VINČĄ ŽARSKĮ. Laikau puikioje vietoje Saliną, už laikau skaniausius gerimus, Alų, Arielką, visokių Vyną ir kvėpentius Cigarus. 111 Wythe Ave. Brooklyn, N. Y.

PUIKIAUSIOJ VIETOJ SALIUNAS AND. LINONIO, Clinton Ave. ir Hamilton Place, MASPETH, L. I.

HOTELIS A. NATAUCZIO, 218 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

KNYGA „RAISTAS“ Gaunama redakcijoje „Vienybės Lietuvnikų“ RAISTAS. Šioje knygoje yra plačiai aprašyta apie Lietuvinių gyvenimą Amerikoje, kaip vienas lietuvių—Rutkus atvažiavęs į Ameriką pateko į Chicagos gyvulių plovynę... J. J. Paukštis ir K. Brazys, 120-124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Max Kobre Litewski i Polski BANK 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! duodu jums žiniją, kad mes parduodam Sifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausiasias prekes. Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į deponitą banko ir mokam po 3% procentus ant metų. K. VILKEVICH, 112 Grand st., Brooklyn, N. Y.

DOVANAI Temykite gerai! TIKRAI LIETUVIŠKA, DIDELĖ KRAUTUVĖ VISIEMS Pulkiausių armonikų, skripkų, klarnetų, triubių, koncertinių ir daugybės kitokių muzikališkų instrumentų. W. G. SAVA, WILKES-BARRE, PA.

M. ROSENBAUM Geriause dėl Lietuvinių Agentura ant visos Philadelphios. Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKRIS GELŽKELIŲ į visus dalis svieto, ir ant visokių linijų. 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Lietuviškas Dzegornikas Sziūni užsiimu jau 20 metų. GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS pas JONĄ KULBOKĄ, Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvėpentis Cigarai. TURIU AGENTURĄ Parduodu Lotus, ir Namus, puikioje vietoje, ant gerų išlygų, galima pirkti už pilną prekę ir ant išmokėsių. 74 Grand Street, kamps Wythe Av. Brooklyn, N. Y.

IR VEL 100 TUKSTANCIŲ ISZLEISTA

LIETUVIŠKOS Daktarizkos KNYGOS VADOVAS IN SVEIKATA Didžio 208 puslapiu

Nes pirmesnės po 50 tukstančių laidas, kaip biftės Lietuviai išnešėjo — po visą pasaulį knygas. NAUJA paskutinė 100 tukstančių egz. LAIDA, su daug pridėjimų ir išaiškinimų, apie visokias ligas; kaip būti sveiku, nuo ligų apsisergėti, išgydyti ir žingoidžių paslapybių žmogaus gyvenimo — pripildyta. KAD VADOVAS IN SVEIKATA didelė knyga, tik perskaites ją, viską galėsi atrasti. DOVANAI ją kiekvienas apturės, kuris atsiųs tik 10 centų markėms prisiuntimo kaštus.

Išgydyta nuo užsendintos ligos skausmingos mėnesines, baltųjų, ir degtelių, viduriuose ir streptose kitiki daktarai neįstengė išgydyti. Agnieszka Daškene New Rockford, N. Dakota.

Mylimas Dr. SPECIALISTAS. Dėkingas esu už vaistus, kurie mane išgyde nuo abelno nusilpnėjimo ir jaunystės gyvenime klaidų nors būtu sarmata apreikt višų būvusį nelaimingumą, bet vėlydamas dėl brolių slapiunguose atlikmuose apturėti tykra išgydima kad kreiptisi prie jus ir kad visokiems bū pasaukimo daktarams pinigų be naudos nemetyti. S. A. Karulis 719 O'Fallon st. St. Louis, Mo.

Išgydytas dekingas ir prisiantis paveikslas. Juozas Nikelis 251 Cypres ave. Johnstown Pa.

GYDULIŠKA VIADA tampa pritaikyta kiekvienam serganciam specialiskai — atėjus asabiškai ar laišku atsiskakus. Gyduolės išsiunčiamos, po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės. Slapybė užlaikoma. Rasant adresuot: The Collins New York Medical Institute 140. WEST 34 STR. (arti Broadway) NEW YORK N. Y.

PUIKUS HOTELIS! KAZ. MILISAUSKO. Laikau visokius gerimus, kaip tai, Alų, degtinę, visokių Vyną, porterių ir kvėpentius Cigarus. 16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Jon Wasczila, Pasiuva puikiai drabuzius ant visokių madų, kaip vyrams teip ir moterims siutus. Reikalė mēdžiame tautiečių atsilankyti ir persitikrinti iš mūsų darbo gerumo. Jonas Vasczila E. 14 st. and Walnut st. BERWICK, PA.

P. V. Obiecinas & Co Cor. 12-th and Carson st., S. S. Pittsburg, Pa.

In 7 dienas per marias. Parduodu Latvokortes, aiūndū pinigus ir daviernastes į visas dals svieto. G. J. JESZMANT, 171 N. Main st. Pittston, Pa.

W. SŁOMINSKA, 679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL. Mano Dirbtive tapo Apdovanoja DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszkos Parodos už rupestinga, teisinga ir artistiską išdirbimą. KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt. W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Isidor Glou. Antanas Staszaukas. Laikau puikioje vietoje Saliną, už laikau skaniausius gerimus ir kvėpentius Cigarus. 102 Main st. Plymouth, Pa.